Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

MEDDELELSER

FRA

DET STATISTISKE BUREAU.

SJETTE SAMLING.

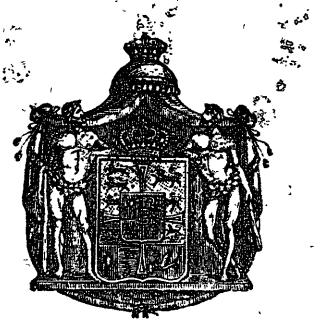

KJÖBENHAVN.

TRYKT I BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

VED F. S. MUHLE.

1861.

Med nærværende 6te Samling af »Meddelelser fra det statistiske Bureau» sluttes den første Række af disse, og man har derfor troet at burde lade medfølge en Indholds-Fortegnelse over samtlige i de udgivne 6 Samlinger leverede Afhandlinger og Arbeider.

Det er ikke Bureauets Hensigt at ophöre med disse »Meddelelser», men idet en ny Række paabegyndes, hvis første Bind vil udkomme endnu i Löbet af 1861, maa man lade den Forandring i Udgivelsesmaaden indtræde, at de enkelte Artikler ikke herefter som tidligere ville komme særskilte i Boghandelen. Man er nödsaget til at gjöre dette for at forebygge at Bureauet skal blive indesiddende med en Mængde defecte Exemplarer af de forskjellige Bind.

De, der derimod önske successivt at erholde de enkelte Afhandlinger og Arbeider, som det statistiske Bureau lader trykke og som ere bestemte til Optagelse i »Meddelelserne», vil Man saavidt muligt imödekomme i dette deres Önske, naar de i portofrie Breve til det statistiske Bureau herom henvende sig til samme og anmelde sig som Subskribenter paa »Meddelelserne».

Det statistiske Bureau, den 8. Februar 1861.

C. N. David.

I.

Oversigt

over

Kjöbstadcommunernes og Amtsrepartitionsfondenes samt Sognecommunernes Regnskaber

for Aaret 1857.

Ved tjenstligst for Indenrigsministeriet at fremlægge en Oversigt over Kjöbstadcommunernes og Amtsrepartitionsfondenes Indtægter og Udgifter resp. i Kalenderaaret 1856 og Finantsaaret $18^{56}/_{57}$ [1]), i Lighed med den for 1855 meddeelte Oversigt, yttrede jeg, at jeg haabede, at det statistiske Bureau vilde være istand til, af det efter Circulair-Skrivelse af 3. Juni f. A. indkomne Materiale, fremtidigen at udarbeide og fremlægge en langt mere omfattende og fuldstændig Oversigt over Communernes Indtægter og Udgifter og et Overblik over deres finantsielle Status, end det hidtil har været muligt.

Jeg beklager, at dette Haab endnu kun tildeels kan gaae i Opfyldelse for Aaret 1857. Den Oversigt over Communernes Kapitalstatus og over de Forandringer, denne er undergaaet i Aarets Löb, som er aldeles nödvendig for at danne sig en klar Forestilling af en Communes finantsielle Tilstand, og hvorledes dens Oekonomi i et enkelt Aar har været fört, vil ogsaa tildeels endnu savnes for Aaret 1857. Heller ikke vil den Oversigt over

[1]) Meddelelser fra det statistiske Bureau, 5te Saml. pag. 191—224.

de Indtægter og Udgifter, som de enkelte Communer — Kjöbstæder, Amtsraadsdistrikter og Sognecommuner — i Aarets Löb have havt, være saa klar og nöie betegnende, som den kunde önskes og som det statistiske Bureau tilstræber at gjöre den. Men Circulair-Skrivelsen af 3. Juni 1858 udkom saa langt henne paa Aaret, at endeel Communers Regnskaber for 1857 allerede vare affattede og maaskee tildeels bekjendtgjorte, saa at der paa disse Steder ikke kunde tages Hensyn til de nye med ovennævnte Circulair-Skrivelse udsendte Schemata. Desuden blive disse paa ikke faa Steder misforstaaede eller ikke rigtig opfattede, hvilket foranledigede en vidtlöftig Correspondance, ved hvilken det dog ikke i alle Tilfælde har været muligt at opnaae en tilfredsstillende Oplysning. Endeligen tör jeg ikke lade ubemærket, at Opgavens tilfredsstillende Lösning, saaledes som Bureauet tilsigter den, möder to Vanskeligheder. Den ene er den höist forskjellige Regnskabsform i de forskjellige Communer, tildeels fremgaaet af og begrundet i de communale Indretningers Forskjellighed i Communer af forskjellig Störrelse og Betydning; den anden er, at Vedkommende, som skulle samle og meddele Oplysningerne, ikke sjeldent synes at undervurdere Vigtigheden af den statistiske Fremstilling, hvortil de ved det dem paalagte Arbeide skulle medvirke, hvorfor de iblandt Andet heller ikke synes at lægge Vægt paa, at dette bliver udfört ganske paa den Maade eller til den Tid, som er foreskrevet. Saaledes bliver det alene forklarligt, at Materialet indkommer langt senere til Bureauet end det skulde, hvorved ikke blot dets Udgivelse forhales, men dets Berigtigelse i höi Grad vanskeliggjöres — og jeg skal som Stötte for denne Betragtning kun i Forbigaaende bemærke, at uagtet Indenrigsministeriets gjentagne Paalæg i Circulair-Skrivelsen af 3. Mai d. A. om inden 1. Juli at indsende de her omhandlede Oplysninger, er det dog endnu — i Begyndelsen af November 1859 — langt fra, at Materialet for 1858 allevegne fra er indsendt.

Imidlertid tör jeg dog haabe, at det vil erkjendes, at den

efterfölgende Fremstilling giver en bedre og mere omfattende Oversigt over samtlige af Communerne udredede Udgifter og Maaden, hvorpaa disse ere blevne dækkede, end dette for tidligere Aar er skeet; iblandt Andet fordi denne Fremstilling ogsaa omfatter de Udgifter og Byrder, som paahvile Sognecommunerne direct, og hvortil Bidragene, der dække dem, ikke gaae igjennem Amtsrepartitionsfondene, medens der ikke tidligere har kunnet leveres en Oversigt over de af Sognecommunerne udredede Byrder.

Jeg skal da saaledes tillade mig at fremlægge:

A. Extract af de communale Regnskaber for Kongerigets Kjöbstæder i Aaret 1857;

B. Extract af Amtsraadenes Regnskaber for Amtsrepartitionsfondene i Aaret $18^{57}/_{58}$;

C. Extract af Sognecommunernes Regnskaber i Aaret 1857, amtsraadsdistriktviis opgivne;

og dertil senere knytte nogle Bemærkninger, der turde have Krav paa Opmærksomhed.

A. Regnskabs-Oversigt for Kongerigets

Communens Navn.	Folketallet den 1ste Februar 1855.	Ind						
		Beholdning ved Aarets Begyndelse.	Paalignet Indvaanerne:				Indtægt af	
			paa Formue og Leilighed.	paa Grund og Næring.	paa anden Maade.	Ialt.	Kapitalrente og Afdrag.	Solgt Eiendom.
Kjöbenhavns Amt.								
Roeskilde	4338	2828	"	"	"	12563	230	"
Kjöge	2659	957	"	"	"	7059	7	1331
Frederiksborg Amt.								
Helsingör	9097	7077	"	"	"	36794	5145	1263
Hilleröd	2292	662	6169	1425	16	7610	282	654
Frederikssund	679	416	"	"	"	2595	"	10
Holbæk Amt.								
Holbæk	2811	"	6301	1856	973	9130	584	"
Nykjöbing	1330	1022	1859	1212	261	3332	16	50
Kallundborg	2420	373	"	"	"	12369	"	738
Sorö Amt.								
Ringsted	1477	817	2445	245	112	2802	2415	13102
Sorö	1033	225	2605	1359	314	4278	24	"
Slagelse	4747	"	13955	7927	3131	25013	160	3424
Korsör	2236	4751	"	"	"	6949	1782	"
Skjelskör	1379	"	"	"	"	6420	231	18
Præstö Amt.								
Storehedinge	1231	585	"	"	"	4641	49	"
Nestved	3228	3126	10220	3923	3174	17317	218	"
Præstö	1154	767	"	"	"	5415	56	2
Vordingborg	1763	"	"	"	"	8652	81	"
Stege	1934	675	"	"	"	7286	"	30
Bornholms Amt.								
Rönne	5239	1442	12563	2154	779	15496	53	530
Hasle	1002	253	"	"	"	2771	56	49
Allinge og Sandvig	872	"	"	"	"	2020	84	96
Svanike	973	66	"	"	"	2696	"	201
Nexö	1414	613	"	"	"	3220	211	838
Aakirkeby	587	"	"	"	"	988	12	5

Kjöbstad-Communer i Kalenderaaret 1857.

tægt.

Communens Activa.			Forskjellige og uvisse Indtægter.	Refusion.	Indkomne Restancer.	Laan.	**Summa Indtægt.**	Den paaligned Sum udgjorde pr. Individ af Communens Folketal.	
Afgift og Leie af Jorder samt Recognition og Jagtafgift.	Leie af offentlige Bygninger.	Ialt.						Rdlr.	ß
3825	109	4164	3186	251	764	"	**23756**	2	86
4387	146	5871	218	"	1439	"	**15544**	2	63
2338	1022	9768	7489	7063	2197	3937	**74325**	4	4
1301	"	2237	329	1311	17	400	**12566**	3	31
252	"	262	125	42	15	"	**3455**	3	79
1107	403	2094	152	603	"	"	**11979**	3	24
56	29	151	44	"	377	"	**4926**	2	49
1144	"	1882	164	881	108	"	**15777**	5	11
2843	"	18360	3527	190	"	"	**25696**	1	86
"	"	24	38	257	9	"	**4831**	4	14
6547	69	10200	3549	3509	61	1331	**43663**	5	26
3967	"	5749	2565	470	3071	"	**23555**	3	10
309	"	558	145	871	"	"	**7994**	4	63
574	"	623	66	1060	117	"	**7092**	3	74
1217	"	1435	161	8586	239	"	**30864**	5	35
279	20	357	69	614	239	"	**7461**	4	66
335	20	436	133	4233	292	458	**14204**	4	87
743	"	773	81	29	949	"	**9793**	3	74
135	"	718	1305	"	3199	300	**22460**	2	92
26	"	131	7	"	136	"	**3298**	2	73
"	"	180	6	"	6	"	**2212**	2	30
"	"	201	"	"	"	"	**2963**	2	74
10	"	1059	57	"	17	"	**4966**	2	27
461	"	478	"	"	"	"	**1466**	1	66

Communens Navn.	Folketallet den 1ste Februar 1855.	Beholdning ved Aarets Begyndelse.	Paalignet Indvaanerne:				Indtægt af	
			paa Formue og Leilighed.	paa Grund og Næring.	paa anden Maade.	Ialt.	Kapitalrente og Afdrag.	Solgt Eiendom.
Maribo Amt.								
Stubbekjöbing	1191	350	3800	1463	154	5417	"	"
Nykjöbing	2608	1776	"	"	"	11736	24	29
Nysted	1227	881	"	"	"	5009	"	22
Saxkjöbing	1058	"	"	"	"	3265	"	357
Maribo	1960	1167	5102	3672	248	9022	2	823
Rödby	1545	"	3731	1356	832	5919	868	"
Nakskov	3375	5041	"	"	"	11365	"	"
Odense Amt.								
Odense	12932	6465	28491	6449	16979	51919	437	6855
Kjerteminde	1963	433	"	"	"	4154	"	"
Bogense	1709	915	4778	1802	131	6711	"	395
Middelfart	1840	808	"	"	"	5265	"	"
Assens	3262	"	8009	2361	160	10530	132	186
Svendborg Amt.								
Nyborg	3565	3460	7625	2381	109	10115	2687	5502
Svendborg	5280	156	17555	5594	2241	25390	"	248
Faaborg	2777	957	8195	3327	453	11975	10	74
Rudkjöbing	2540	242	6496	2675	120	9291	2	77
Öernes Kjöbstæder (uden Kbhvn)	104727	49306				394499	15858	36909
Hjörring Amt.								
Skagen	1451	238	"	"	"	4215	8	"
Frederikshavn	1467	2068	"	"	"	9033	20	"
Hjörring	2190	3122	"	"	"	9190	"	380
Sæby	966	686	3288	1744	68	5100	27	"
Thisted Amt.								
Thisted	2763	"	"	"	"	13064	34	428
Nykjöbing	1746	"	"	"	"	7036	42	80
Aalborg Amt.								
Aalborg	9102	"	31914	11662	10912	54488	107	252
Nibe	1219	20	4293	746	"	5039	36	"

Oversigt **A.**

tægt.

Communens Activa:			Forskjellige og uvisse Indtægter.	Refusion.	Indkomne Restancer.	Laan.	**Summa Indtægt.**	Den paaligned Sum udgjorde pr. Individ af Communens Folketal.
Afgift og Leie af Jorder samt Recognition og Jagtafgift.	Leie af offentlige Bygninger.	Ialt.						Rdlr. ß
40	"	40	139	365	148	"	**6459**	4 53
146	55	254	90	"	752	"	**14608**	4 48
143	11	176	"	144	"	"	**6210**	4 8
232	63	652	41	93	71	"	**4122**	3 8
185	8	1018	636	9599	203	8500	**30145**	4 58
"	95	963	34	157	"	"	**7073**	3 80
1102	63	1165	1449	"	1388	"	**20408**	3 35
9601	353	17246	815	2893	4443	"	**83781**	4 1
5212	"	5212	300	300	3231	"	**13630**	2 11
23	"	418	109	363	"	3975	**12491**	3 89
520	31	551	678	233	20	"	**7555**	2 83
4782	95	5195	1246	94	460	"	**17525**	3 22
5377	726	14292	214	11113	4436	3000	**46630**	2 80
1754	"	2002	101	415	3169	11000	**42233**	4 78
49	56	189	161	307	"	1300	**14889**	4 30
41	"	120	230	"	15	"	**9898**	3 63
61063	3374	117204	29659	56046	31588	34201	**712503**	3 74
396	"	404	20	"	161	"	**5038**	2 87
233	"	253	235	4	1006	3000	**15599**	6 15
1570	"	1950	378	24	302	"	**14966**	4 19
222	2	251	120	479	116	"	**6752**	5 27
530	"	992	60	101	3189	1600	**19006**	4 70
433	"	555	88	483	630	15050	**23842**	4 3
12978	1709	15046	1082	242	18009	"	**88867**	5 95
768	70	874	82	153	12	"	**6180**	4 13

Fortsættelse af

Communens Navn.	Folketallet den 1ste Februar 1855.	Ind						
		Beholdning ved Aarets Begyndelse.	Paalignet Indvaanerne:				Indtægt af	
			paa Formue og Leilighed.	paa Grund og Næring.	paa anden Maade.	Ialt.	Kapitalrente og Afdrag.	Solgt Eiendom.
Viborg Amt.								
Viborg	4579	6373	13123	5544	366	19033	524	75
Skive	1424	3119	5183	1792	314	7289	6	"
Randers Amt.								
Hobro	1538	1604	5271	1684	911	7866	"	"
Mariager	578	151	2535	805	285	3625	"	1
Randers	8844	1367	28160	1699	6309	36168	14783	"
Grenaa	1379	662	"	"	"	4566	584	1019
Ebeltoft	1211	1247	2619	498	461	3578	23	1131
Aarhuus Amt.								
Aarhuus	8891	17665	31993	10184	5964	48141	308	5515
Skanderborg Amt.								
Skanderborg	1271	"	"	"	"	3966	"	112
Horsens	7250	1403	12997	6840	3200	23037	146	28
Veile Amt.								
Veile	4164	"	9586	2664	1250	13500	266	6149
Fredericia	5579	10761	9979	5182	2630	17791	45	1050
Kolding	3476	2132	"	"	"	9468	41	255
Ringkjöbing Amt.								
Lemvig	1107	1187	3549	1378	532	5459	"	169
Holstebro	1526	"	4940	977	79	5996	4	135
Ringkjöbing	1331	72	4278	524	321	5123	80	"
Ribe Amt.								
Varde	1855	252	5753	1509	1433	8695	61	"
Ribe	3386	4105	"	"	"	9900	1121	3256
Jyllands Kjöbstæder	80293	58234				340366	18266	20035
Tilsammen (uden Kjöbenhavn)	185020	107540 [1]				734865	34124	56944

[1]) 15 Kjöbstæder begyndte Aaret med Underbalance af ialt 14081 Rdlr. (Dette Beløb er indbefattet under Rubrikken „Forrige Aars Underbalance og Refusion" paa Udgiftstabellen)

Oversigt **A.**

tægt.								
Communens Activa:			Forskjellige og uvisse Indtægter.	Refusion.	Indkomne Restancer.	Laan.	**Summa Indtægt.**	Den paaligned Sum udgjorde pr. Individ af Communens Folketal.
Afgift og Leie af Jorder samt Recognition og Jagtafgift.	Leie af offentlige Bygninger.	Ialt.						
								Rdlr. ß
1117	88	1804	1980	263	725	10800	**40978**	4 15
82	"	88	98	205	226	"	**11025**	5 11
82	"	82	388	1	28	"	**9969**	5 11
174	82	257	27	159	64	325	**4608**	6 26
19379	5746	39908	80	16161	1278	12000	**106962**	4 9
1059	46	2708	820	959	38	"	**9753**	3 30
1118	80	2352	122	90	"	"	**7389**	2 92
10200	541	16564	265	13028	1965	"	**97628**	5 40
20	"	132	539	417	130	"	**5184**	3 12
1438	179	1791	169	519	117	1000	**28036**	3 17
638	118	7171	2835	1638	445	3750	**29339**	3 23
3358	215	4668	303	11669	2616	"	**47808**	3 18
2512	103	2911	824	96	"	1200	**16631**	2 69
64	"	233	70	2015	181	"	**9145**	4 89
431	4	574	781	90	741	"	**8182**	3 89
1196	"	1276	892	542	298	300	**8503**	3 82
725	76	862	357	419	"	"	**10585**	4 66
8892	"	13269	4717	184	77	"	**32252**	2 89
69615	9059	116975	17332	49941	32354	49025	**664227**	4 23
130678	12433	234179	46991	105987	63942	83226	**1,376730**	3 93

Fortsættelse af

Communens Navn.	Udgifter: Lönninger og Pensioner.	Det egentlige Byvæsen.	Indqvartering og Frireiser.	Skolevæsen.	Fattigvæsen.	Delinqvent-Omkostninger.
Kjöbenhavns Amt.						
Roeskilde	1469	7332	„	5000	3992	880
Kjöge	1477	2764	12	1819	3291	„
Frederiksborg Amt.						
Helsingör	5042	14002	3646	13331	10450	1791
Hilleröd	540	3159	1700	1849	2269	114
Frederikssund	290	1239	„	946	320	„
Holbæk Amt.						
Holbæk	1222	2546	„	1200	2690	„
Nykjöbing	679	455	57	1098	440	„
Kallundborg	1307	3435	55	3300	1876	206
Sorö Amt.						
Ringsted	1275	9416	26	1116	2000	223
Sorö	860	574	73	981	1158	„
Slagelse	4786	13944	3097	6800	4620	219
Korsör	2115	7491	34	2650	1500	600
Skjelskör	908	1486	„	1400	1100	58
Præstö Amt.						
Storehedinge	594	1500	42	1049	746	482
Nestved	2139	4690	10591	4424	2300	183
Præstö	462	3410	„	1550	593	„
Vordingborg	2321	2295	3480	2064	2129	51
Stege	1421	1664	10	2500	1500	442
Bornholms Amt.						
Rönne	697	4364	„	4600	5500	„
Hasle	133	332	„	1067	700	„
Allinge og Sandvig	172	172	„	850	500	„
Svanike	197	378	„	650	800	„
Nexö	233	802	„	936	1200	„
Aakirkeby	118	515	„	229	200	„

Oversigt **A.**

gift.

Lignings-Skat og andre Afgifter til Staten eller Amtet.	Afdrag og Renter af Laan.	Udlaan og Anskaffelse af rentebærende Activer.	Forrige Aars Underbalance samt Refusion.	Udlæg og Forskud.	Udestaaende Restancer.	Uerholdelige og eftergivne Restancer.	**Summa Udgift.**	Beholdning ved Aarets Slutning.
1878	658	"	"	"	661	"	**21870**	1886
2920	"	"	"	459	1573	"	**14315**	1229
2437	10053	300	"	1051	3146	"	**65249**	9076
1264	200	"	232	335	91	141	**11894**	672
345	"	"	"	80	32	104	**3356**	99
1482	895	"	763	1070	"	91	**11959**	20
605	8	"	202	11	347		**3902**	1024
1672	840	"	"	591	513	85	**13880**	1897
710	88	10000	"	114	"	58	**25026**	670
600	"	"	"	270	20	"	**4536**	295
3569	1366	"	2213	"	141	257	**41012**	2651
1397	1057	"	36	760	2121	323	**20084**	3471
940	"	"	535	27	"	112	**6566**	1428
933	563	"	"	"	162	"	**6071**	1021
2059	1307	"	"	168	372	206	**28439**	2425
"	"	"	"	"	274	32	**6321**	1140
"	80	"	1832	104	578	548	**15482**	÷ 1278
939	"	"	"	"	792	152	**9420**	373
2695	2201	"	"	"	1520	"	**21577**	883
703	"	"	"	"	265	9	**3209**	89
481	99	"	65	"	11	4	**2354**	÷ 142
688	"	190	"	"	19	4	**2926**	37
960	32	454	"	"	58	"	**4675**	291
635	"	"	12	"	"	"	**1709**	÷ 243

Fortsættelse af

Communens Navn.	Udgifter: Lönninger og Pensioner.	Det egentlige Byvæsen.	Indqvartering og Frireiser.	Skolevæsen.	Fattigvæsen.	Delinqvent-Omkostninger.
Maribo Amt.						
Stubbekjöbing	650	461	"	2280	960	122
Nykjöbing	1809	4596	"	3258	2384	234
Nysted	600	332	"	1896	1124	94
Saxkjöbing	685	469	"	1327	1007	208
Maribo	878	11478	"	2150	1642	197
Rödby	918	953	"	2037	1292	"
Nakskov	1066	6314	"	2382	4051	614
Odense Amt.						
Odense	5054	34714	"	10970	13500	1452
Kjerteminde	1059	2416	"	1707	2272	"
Bogense	837	5937	"	2500	870	671
Middelfart	1063	1544	44	2743	758	135
Assens	1466	3359	"	3725	3570	123
Svendborg Amt.						
Nyborg	3468	17930	8242	3424	2622	"
Svendborg	990	20032	158	8340	7356	549
Faaborg	1779	4024	97	3333	3746	336
Rudkjöbing	600	2001	"	3031	2611	"
Oernes Kjöbstæder (uden Kbhvn)	53379	204525	31364	116512	101639	9984
Hjörring Amt.						
Skagen	285	132	"	1533	1350	54
Frederikshavn	1098	5301	87	2298	1418	206
Hjörring	803	3351	8	2368	2500	246
Sæby	338	667	47	1391	1130	60
Thisted Amt.						
Thisted	526	4371	120	4268	3576	424
Nykjöbing	717	15381	35	2751	1261	199
Aalborg Amt.						
Aalborg	3647	21774	10272	10920	14159	1063
Nibe	816	263	5	2076	1700	355

Oversigt **A.**

gift.

Lignings-Skat og andre Afgifter til Staten eller Amtet.	Afdrag og Renter af Laan.	Udlaan og Anskaffelse af rentebærende Activer.	Forrige Aars Underbalance samt Refusion.	Udlæg og Forskud.	Udestaaende Restancer.	Uerholdelige og eftergivne Restancer.	**Summa Udgift.**	Beholdning ved Aarets Slutning.
681	"	"	"	107	130	87	**5478**	981
1475	566	"	"	"	351	394	**15067**	÷ 459
635	163	"	"	"	"	154	**4998**	1212
197	156	"	341	"	77	60	**4527**	÷ 405
1187	523	"	"	9675	574	"	**28304**	1841
562	274	700	114	244	56	60	**7210**	÷ 137
1635	424	"	"	"	1775	"	**18261**	2147
5570	2982	"	149	"	6163	310	**80864**	2917
1100	646	"	"	716	2689	195	**12800**	830
868	116	"	"	"	70	"	**11869**	622
955	311	"	"	"	"	"	**7553**	2
1302	2816	"	598	481	277	168	**17885**	÷ 360
1832	818	1340	"	1018	3721	406	**44821**	1809
"	400	"	"	"	3240	169	**41234**	999
1326	202	"	"	259	3	82	**15187**	÷ 298
1485	260	"	"	"	"	"	**9988**	÷ 90
50722	30104	12984	7092	17540	31822	4211	**671878**	40625
728	548	"	"	80	41	46	**4797**	241
636	1349	"	"	"	896	538	**13827**	1772
1968	449	"	"	"	645	"	**12338**	2628
432	894	"	"	447	853	"	**6259**	493
2138	398	"	852	305	3020	29	**20027**	÷ 1021
2039	2375	"	15	"	375	459	**23607**	235
4339	10518	"	4907	"	11137	3638	**96374**	÷ 7507
717	"	"	22	192	153	27	**6326**	÷ 146

Fortsættelse af

Communens Navn.	Udgifter: Lönninger og Pensioner.	Det egentlige Byvæsen.	Indqvartering og Frireiser.	Skolevæsen.	Fattigvæsen.	Delinqvent-Onkostninger.
Viborg Amt.						
Viborg	2213	14422	616	6555	3600	700
Skive	1985	3959	"	2671	1626	"
Randers Amt.						
Hobro	772	1775	"	2600	848	98
Mariager	318	732	"	1388	1192	47
Randers	3002	45820	18065	14700	10126	1112
Grenaa	620	3184	34	2872	771	82
Ebeltoft	778	2607	41	1796	1027	"
Aarhuus Amt.						
Aarhuus	3654	24088	17549	14145	10728	626
Skanderborg Amt.						
Skanderborg	1160	1086	"	1727	350	342
Horsens	1595	8252	237	6472	5500	777
Veile Amt.						
Veile	1425	14361	20	3400	2858	350
Fredericia	2404	8510	10339	1630	5569	929
Kolding	944	6233	50	3108	1878	198
Ringkjöbing Amt.						
Lemvig	882	4995	"	1185	1200	95
Holstebro	773	2572	216	1980	1600	268
Ringkjöbing	779	1550	24	1275	2337	154
Ribe Amt.						
Varde	557	2358	36	3075	1211	361
Ribe	2664	8771	48	4594	4700	583
Jyllands Kjöbstæder	34755	204495	57849	102778	84215	9329
Tilsammen (uden Kjöbenhavn)	88134	409020	89213	219290	185854	19313

Oversigt **A.**

gift.

Lignings-Skat og andre Afgifter til Staten eller Amtet.	Afdrag og Renter af Laan.	Udlaan og Anskaffelse af rentebærende Activer.	Forrige Aars Underbalance samt Refusion.	Udlæg og Forskud.	Udestaaende Restancer.	Uerholdelige og eftergivne Restancer.	**Summa Udgift.**	Beholdning ved Aarets Slutning.
3530	"	495	"	575	1553	17	**34276**	6702
"	"	"	"	"	318	"	**10539**	486
1347	1358	"	"	"	216	186	**9200**	769
376	42	"	21	"	72	124	**4312**	296
5215	3691	"	"	416	1479	620	**104246**	2716
730	84	600	"	"	77	256	**9310**	443
804	25	"	9	104	64	13	**7268**	121
5556	11201	1771	"	"	1956	408	**91682**	5946
"	"	"	146	418	15	"	**5244**	÷ 60
3835	2210	"	96	"	192	163	**29329**	÷ 1293
1648	599	1100	918	500	1043	81	**28303**	1036
3362	572	"	"	"	2612	49	**35976**	11832
1479	210	"	265	121	1148	120	**15754**	877
388	"	"	"	646	180	"	**9571**	÷ 426
571	"	"	1031	440	969	97	**10517**	÷ 2335
781	221	875	37	"	308	64	**8405**	98
1729	381	693	"	"	140	"	**10541**	44
2912	136	140	"	3600	120	"	**28268**	3984
47260	37261	5674	8319	7844	29582	6935	**636296**	27931
97982	67365	18658	15411	25384	61404	11146	**1,308174**	68556

B. Regnskabsoversigt for Kongerigets

	Folketallet den 1ste Februar 1855.	Tdr. Hartkorn (Ager og Engs samt halveret Skov- og Mölleskyld).	Ind			
			Contant Beholdning ved Regnskabsaarets Begyndelse.	Restancer.	Forskud til Fondet, som skulle refunderes eller liqvideres.	Paalignet hele Amtsraads-Distriktets Hartkorn.
			Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
Kjöbenhavns Amtsraads Distr.	41465	9340	4936	19	"	62159
Roeskilde — —	29912	12031	1913	"	612	50479
Frederiksborg — —	66498	16459	5915	416	5799	79209
Holbæk — —	73506	24578	8153	"	9825	73571
Sorö — —	65686	23514	13042	"	"	110362
Præstö — —	77291	28192	6459	3	1991	93609
Bornholm — —	28949	8780 (6048[1])	826	5	"	19089
Maribo — —	71132	30012	8102	"	4806	90046
Odense — —	53274	19496	3569	"	8258	84483
Assens — —	31362	11616	1528	"	12265	46464
Svendborg — —	76307	25809	12379	"	10264	81463
Öernes Amter	615382	209827 (207095[1])	66822	443	53820	790934
Hjörring Amtsraads Distr. . .	70209	16075	10508	411	"	95412
Thisted — — . .	46800	13498	712	205	"	79443
Aalborg — — . .	60613	18390	22031	340	4731	85054
Viborg — — . .	59857	19251	8337	366	2169	96267
Randers — — . .	64434	24535	6122	42	"	96070
Aarhuus — — . .	35226	12570	2406	"	"	46076
Skanderborg — — . .	45861	11511	599	9	"	55874
Veile — — . .	63881	19226	7758	"	6431	72899
Ringkjöbing — — . .	59174	18245	2301	699	36525	60809
Ribe — — . .	59889	16275	2695	138	"	83651
Jyllands Amter	565944	169576	63269	2210	49856	771555
Ialt	1,181326	379403 (376671[1])	130091	2653	103676	1,562489

[1]) Det i Parenthes tilföiede Tal angiver Hartkornsbeløbet, naar det bornholmske Hartkorn reduceres til almindeligt Hartkorn.

Amtsrepartitionsfonds i Finantsaaret $18^{57}/_{58}$.

tægt.

Refusioner fra enkelte Dele af Amtsraads-Distr. eller fra andre Amter.	Tilskud fra Kjöbstæderne til enkelte Udgifter.	Tilskud fra Staten til enkelte Udgifter.	Indtægt af Activerne, Renter af Activerne og Afdrag paa Gjæld til Fondet.	Ved Salg af Activer eller ved Laan.	Andre Indtægter.	**Summa Indtægt.**	Den paalignede Sum. pr. Individ.		Den paalignede Sum. pr. Td Hartkorn.	
Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	ß	Rdlr.	ß
2174	"	1151	"	8400	5029	83868	1	48	6	63
584	161	"	"	"	196	53945	1	66	4	19
1008	331	"	"	"	56	92734	1	18	4	78
2174	293	75	13	"	9	94113	1	"	2	95
1851	"	"	"	"	950	126205	1	65	4	67
3205	965	"	969	11114	"	118315	1	20	3	31
1344	3325	"	4471	"	"	29060	"	63	2	17
									(3	15[2])
7052	347	"	122	"	171	110646	1	26	3	"
1393	674	"	"	10000	804	109181	1	56	4	32
209	"	"	35	"	51	60552	1	46	4	"
38	412	"	40	"	10	104606	1	6	3	15
21032	6508	1226	5650	29514	7276	983225	1	27	3	74
									(3	79[2])
3997	1024	6167	"	"	195	117714	1	34	5	90
3103	7000	4595	"	"	1566	96624	1	67	5	85
4278	"	"	360	"	507	117301	1	39	4	60
2287	"	"	"	2600	345	112371	1	58	5	"
8923	1344	"	"	4784	81	117366	1	47	3	88
40	"	"	122	"	"	48644	1	30	3	64
1566	"	"	20	"	144	58012	1	21	4	82
7452	1272	"	"	52988	697	149497	1	13	3	76
5958	"	"	640	4695	54	111681	1	3	3	32
4851	"	"	"	12600	24	103959	1	38	5	13
42455	10640	10762	1142	77667	3615	1,033169	1	35	4	53
63487	17148	11988	6792	107181	10889	2,016394	1	31	4	11
									(4	14[2])

[2]) Naar det bornholmske Hartkorn reduceres.

Fortsættelse af

	Udgifter						
	Justits- og Politivæsen.	Medicinalvæsen.	Sindssyge-Anstalterne, resp. for Östifterne og Jylland.	Amts-Skolefonden.	Veivæsen (Amtets og Statens).	Vandløbs-Regulering.	Fribefordringsvæsen.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
Kjöbenhavns Amtsraads Distr.	11118	1461	3123	1751	55493	1300	1912
Roeskilde — —	1495	12105	4014	2472	23996	230	2430
Frederiksborg — —	6372	2495	3476	2056	53502	866	5025
Holbæk — —	4998	8316	8209	400	50008	411	1890
Sorö — —	2103	3930	7861	2937	83180	1273	3737
Præstö — —	5338	3209	9505	4111	67351	2303	3809
Bornholms — —	3374	2109	2917	954	12583	"	2135
Maribo — —	6723	2881	9997	1251	50246	1872	2726
Odense — —	3325	3134	6519	1300	56254	"	695
Assens — —	1629	1119	3860	1000	21092	"	2600
Svendborg — —	2615	3071	8612	4033	65620	"	4412
Öernes Amter	49090	43830	70095	22265	539325	8255	31371
Hjörring Amtsraads Distr. . .	5834	5983	4873	3714	55776	2847 [1]	5360
Thisted — — . .	2095	21401	4090	2860	30800	11480 [2]	3397
Aalborg — — . .	3548	3373	5560	2299	48744	5625 [3]	4865
Viborg — — . .	4055	5417	5838	2808	72593	673	4447
Randers — — . .	5231	2173	7675	6694	75509	4500 [4]	4190
Aarhuus — — . .	3142	1438	3804	1964	35611	244	1477
Skanderborg — — . .	3772	2198	3478	2158	31555	599	2605
Veile — — . .	3638	21157	5845	2906	69375	"	4025
Ringkjöbing — — . .	704	2515	5529	2637	58218	134	5140
Ribe — — . .	1894	3946	4964	2499	52123	607	4117
Jyllands Amter	33913	69601	51656	30539	530304	26709	39625
Ialt	83003	113431	121749	52804	1,069629	54964	70994

[1]) Herunder Hjörring Amts Bidrag til Kanalanlæget ved Lögstör . . 2500 Rdlr.
[2]) Herunder Thisted Amts Bidrag til — — — . . 11250 —
[3]) Aalborg Amts Bidrag til — — — . . 5625 —
[4]) Randers Amts Bidrag til Gudenaaes Seilbargjörelse . . . . . 4500 —

Oversigt **B.**

gift.

Amtsraadet.	Sessionsvæsen.	Distrikts- og Foder-heste.	Sandflugtsvæsen.	Forskudsvis afholdte Udgifter.	Refunderede ældre Forskud.	Afdrag paa og Renter af Gjæld.	Forskjellige andre Udgifter.	Restancer af Udskrivningsbidraget.	Den rede Beholdning ved Regnskabets Afslutning.	**Summa Udgift.**
Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
781	20	"	"	"	"	6100	146	642	21	**83868**
640	12	"	"	1720	584	"	130	9	4108	**53945**
216	33	589	522	745	5576	"	406	804	8051	**92734**
295	275	"	90	7160	2033	4000	2154	2	3872	**94113**
381	52	"	"	"	"	5789	219	"	14743	**126205**
540	327	"	"	3413	657	5488	155	7	12102	**118315**
197	"	"	95	"	330	1802	282	27	2255	**29060**
403	18	"	"	7993	"	588	178	"	25770	**110646**
281	"	"	"	9018	1393	11379	960	"	14923	**109181**
180	12	"	"	13065	20	2517	347	144	12967	**60552**
200	163	"	"	7623	"	"	388	16	7853	**104606**
4114	912	589	707	50737	10593	37663	5365	1651	106665	**983225**
390	32	"	6933	"	400	765	65	2250	22492	**117714**
329	77	1504	6843	4686	"	"	1754	465	4843	**96624**
"	"	"	394	5917	4172	"	925	440	31439	**117301**
330	"	"	79	4884	4018	4123	635	941	1530	**112371**
"	"	4287	640	"	"	"	1603	193	4671	**117366**
246	457	"	"	"	"	"	230	"	31	**48644**
"	"	"	178	30 3	400	1000	221	236	6559	**58012**
"	10	2458	3	7007	2662	13901	1076	"	15434	**149497**
410	40	"	58	20370	"	6240	840	3937	4909	**111681**
"	38	"	3991	98	758	24900	1904	484	1636	**103959**
1705	654	8249	19119	46015	12410	50929	9253	8946	93544	**1,033169**
5819	1566	8838	19826	96752	23003	88592	14618	10597	200209	**2,016394**

C. Oversigt over Landcommunernes

Land-Communerne i	Skolevæsenet.			Fattigvæsenet.		
	Penge.	Værdi af Naturalydelser.	Tilsammen.	Penge.	Værdi af Naturalydelser.	Tilsammen.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
Kjöbenhavns Amtsraads Distr.	28239	12900	41139	45121	10981	56102
Roeskilde — —	15313	18902	34215	17356	7831	25187
Frederiksborg — —	33264	25593	58857	51081	15382	66463
Holbæk — —	53146	50963	104109	41246	24672	65918
Sorö — —	47353	34118	81471	41919	27403	69322
Præstö — —	49023	47117	96140	42214	38449	80663
Bornholms — —	10367	3635	14002	9060	5054	14114
Maribo — —	53272	33071	86343	47650	40348	87998
Odense — —	26115	24119	50234	20371	30378	50749
Assens — —	20317	15509	35826	10397	18512	28909
Svendborg — —	48987	36761	85748	33904	40845	74749
Öerne	385396	302688	688084	360319	259855	620174
Hjörring Amtsraads Distr. . .	50110	34450	84560	20344	29315	49659
Thisted — — . .	32491	35735	68226	17715	33150	50865
Aalborg — — . .	43374	25980	69354	20335	20865	41200
Viborg — — . .	58641	37474	96115	14159	16737	30896
Randers — — . .	59723	34376	94099	19802	21359	41161
Aarhuus — — . .	26280	18412	44692	10034	11544	21578
Skanderborg — — . .	33977	19074	53051	13864	9154	23018
Veile — — . .	40665	25840	66505	19958	16395	36353
Ringkjöbing — — . .	39812	24392	64204	24094	32228	56322
Ribe — — . .	44601	19018	63619	22245	12188	34433
Jylland	429674	274751	704425	182550	202935	385485
Ialt	815070	577439	1,392509	542869	462790	1,005659

Udgifter i Aaret 1857.

Veivæsenet.			Andre communale Forhold.			Samtlige Commune-Udgifter.		
Penge.	Værdi af Natural-ydelser.	Til-sammen.	Penge.	Værdi af Natural-ydelser.	Til-sammen.	Penge.	Værdi af Natural-ydelser.	Til-sammen.
Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
3567	6191	9758	14248	282	14530	91175	30354	**121529**
2138	9248	11386	6467	181	6648	41274	36162	**77436**
3983	11556	15539	7356	1080	8436	95684	53611	**149295**
3604	25638	29242	13844	2492	16336	111840	103765	**215605**
13457	14247	27704	14529	980	15509	117258	76748	**194006**
9547	34560	44107	20465	909	21374	121249	121035	**242284**
3009	3686	6695	1173	91	1264	23609	12466	**36075**
4422	49720	54142	12216	3673	15889	117560	126812	**244372**
3376	17992	21368	6400	1789	8189	56262	74278	**130540**
2734	10923	13657	4587	1582	6169	38035	46526	**84561**
5442	29022	34464	14433	2303	16736	102766	108931	**211697**
55279	212783	268062	115718	15362	131080	916712	790688	**1,707400**
7778	34561	42339	8491	4480	12971	86723	102806	**189529**
3077	20603	23680	4201	5785	9986	57484	95273	**152757**
10066	17630	27696	10047	2557	12604	83822	67032	**150854**
3000	37188	40188	10190	3252	13442	85990	94651	**180641**
3737	28734	32471	12597	2774	15371	95859	87243	**183102**
3784	16403	20187	11295	1133	12428	51393	47492	**98885**
4970	8536	13506	14469	1459	15928	67280	38223	**105503**
8884	11738	20622	8794	1605	10399	78301	55578	**133879**
3140	12869	16009	15850	1244	17094	82896	70733	**153629**
5606	16288	21894	6707	4694	11401	79159	52188	**131347**
54042	204550	258592	102641	28983	131624	768907	711219	**1,480126**
109321	417333	526654	218359	44345	262704	1,685619	1,501907	**3,187526**

Fortsættelse af Oversigt C.

Skolevæsenets Kapitalstatus ved Slutningen af Aaret 1857.

Land-Communerne i	Skolevæsenet: eiede ved Aarets Begyndelse i rede Penge og Obligationer.	heraf i Rente og Indtægt.	skyldte ved Aarets Begyndelse.	heraf er i Rente svaret.	I Aarets Löb er afbetalt paa Gjælden.	I Aarets Löb er Gjælden forøget med	eiede ved Aarets Udgang i rede Penge og Obligationer.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
Kjöbenhavns Amtsraads Distr.	8026	291	8982	372	1942	9082	8562
Roeskilde — —	4361	143	2010	60	643	2254	3971
Frederiksborg — —	6765	178	12397	560	1254	4347	5911
Holbæk — —	9612	42	25939	1033	2532	13490	9899
Sorö — —	13516	412	29799	1129	3334	7236	12898
Præstö — —	11397	294	20531	840	2996	19432	11626
Bornholms — —	18692	715	4604	108	361	3860	18582
Maribo — —	17450	641	28624	1070	3300	636	18621
Odense — —	9406	368	9420	316	932	18	9131
Assens — —	825	20	1907	67	484	15	657
Svendborg — —	9366	320	12820	378	2789	6246	9524
Öerne	109396	3424	157033	5933	20567	66616	109382
Hjörring Amtsraads Distr. . .	5815	173	16874	603	3776	6127	5927
Thisted — — . .	7433	263	1897	50	608	2815	7057
Aalborg — — . .	6212	197	9072	344	1553	659	7001
Viborg — — . .	11340	360	19403	643	3235	10750	9643
Randers — — . .	3719	69	31622	1219	4006	9966	3750
Aarhuus — — . .	1008	„	5206	173	669	5051	1266
Skanderborg — — . .	2685	654	18251	739	2518	5246	2313
Veile — — . .	8154	274	15537	667	1792	3189	7297
Ringkjöbing — — . .	11018	574	10156	258	1007	5555	10227
Ribe — — . .	2608	56	28876	994	5531	2875	3223
Jylland	59992	2620	156894	5690	24695	52213	57704
Ialt	169388	6044	313927	11623	45262	118829	167086

Fortsættelse af Oversigt C.

Fattigvæsenets Kapitalstatus ved Slutningen af Aaret 1857.

Land-Communerne i	Fattigvæsenet: eiede ved Aarets Begyndelse i rede Penge og Obligationer.	heraf i Rente og Indtægt.	skyldte ved Aarets Begyndelse.	heraf er i Rente svaret.	I Aarets Löb er afbetalt paa Gjælden.	I Aarets Löb er Gjælden forøget med	eiede ved Aarets Udgang i rede Penge og Obligationer.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
Kjöbenhavns Amtsraads Distr.	11926	406	9533	354	1081	653	12271
Roeskilde — —	2438	76	1264	30	385	387	2667
Frederiksborg — —	11289	406	2944	20	1377	536	13677
Holbæk — —	2107	34	7382	207	1505	2196	2838
Sorö — —	4247	180	8899	211	1529	3300	4665
Præstö — —	9748	307	6959	1054	1678	1481	11339
Bornholms — —	1910	58	305	11	86	104	2228
Maribo — —	12807	351	9107	345	2059	9288	11485
Odense — —	4564	137	1468	51	27	1654	3803
Assens — —	1633	48	280	5	60	55	1250
Svendborg — —	14093	446	7859	247	1744	991	13893
Öerne	76762	2449	56000	2535	11531	20645	80116
Hjörring Amtsraads Distr. . .	33072	1185	1396	23	379	151	33243
Thisted — — . .	14022	461	659	25	601	492	13498
Aalborg — — . .	9002	1149	1766	55	223	2127	8993
Viborg — — . .	26092	987	1239	16	191	403	26384
Randers — — . .	7095	206	1851	66	263	75	7765
Aarhuus — — . .	2019	15	538	19	46	79	2309
Skanderborg — — . .	5983	203	793	5	472	183	6185
Veile — — . .	14484	489	1294	26	289	670	14542
Ringkjöbing — — . .	17847	636	3062	92	493	1041	18061
Ribe — — . .	13907	527	10419	392	1580	721	8199
Jylland	143523	5858	23017	719	4537	5942	139179
Ialt	220285	8307	79017	3254	16068	26587	219295

Fortsættelse af Oversigt C.

De Land-Communerne i Aaret 1857 paalignede Pengebelöb.

Land-Communerne i	Der lignedes: paa Hartkorn.	paa Formue og Leilighed.	paa anden Maade.	Tilsammen.	Det paalignede Pengebelöb udgjorde pr. Individ.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr. ß
Kjöbenhavns Amtsraads Distr.	43567	28541	5495	**77603**	1 84
Roeskilde — —	32599	4376	169	**37144**	1 23
Frederiksborg — —	61766	24383	"	**86149**	1 28
Holbæk — —	116608	16435	19	**133062**	1 78
Sorö — —	74623	22150	"	**96773**	1 45
Præstö — —	94183	20253	"	**114436**	1 46
Bornholms — —	12810	7493	"	**20303**	" 67
Maribo — —	87981	17755	37	**105773**	1 47
Odense — —	47116	5773	"	**52889**	" 95
Assens — —	35546	2656	"	**38202**	1 21
Svendborg — —	78118	14376	591	**93085**	1 21
Öerne	684917	164191	6311	**855419**	1 37¼
Hjörring Amtsraads Distr. . .	55017	21725	"	**76742**	1 9
Thisted — — . .	33570	20120	"	**53690**	1 14
Aalborg — — . .	58079	17141	"	**75220**	1 23
Viborg — — . .	63805	11799	"	**75604**	1 25
Randers — — . .	74699	11495	125	**86319**	1 33
Aarhuus — — . .	44958	5282	"	**50240**	1 41
Skanderborg — — . .	54662	8672	1523	**64857**	1 40
Veile — — . .	69976	6438	70	**76484**	1 19
Ringkjöbing — — . .	42936	27556	"	**70492**	1 18
Ribe — — . .	54184	20286	270	**74740**	1 24
Jylland	551886	150514	1988	**704388**	1 23½
Ialt	1,236803	314705	8299	**1,559807**	1 30¾

Af Oversigten A fremgaaer det, at samtlige Kjöbstadcommuner i Kongeriget begyndte Aaret 1857 med Kassebeholdninger til Belöb . . . . . 107540 Rd.[1])
og at de i Aarets Löb havde en Totalindtægt af 1,269190 —
Tilsammen 1,376730 Rd.

Aaret 1856 begyndte med Kassebeholdninger til Belöb af . . . . . 108702 Rd.
og Kjöbstadcommunernes Indtægter i Aarets Löb udgjorde . . . . . 1,123511 —
Tilsammen 1,232213 Rd.

Kjöbstædernes samlede Indtægt var saaledes 144517 Rd. större i 1857 end i 1856.

Den nedenstaaende Sammenstilling vil vise, hvorledes Meerindtægten i 1857 er fremkommet:

	1856.	1857.
Kassebeholdning	108702 Rd.	107540 Rd.
Paaligning	609208 —	734865 —
Communens Activer . . .	201672 —	234179 —
Forskjellige Indtægter . .	24635 —	46991 —
Refusioner	125157 —	105987 —
Indkomne Restancer . . .	52101 —	63942 —
Optagne Laan	110738 —	83226 —
	1,232213 Rd.	1,376730 Rd.

Der er, som det af ovenstaaende Sammenligning vil sees, altsaa blevet paalignet Kjöbstæderne 125657 Rd. mere i 1857 end i 1856.

Det vil erindres, at i sidstnævnte Aar udgjorde Ligningen 3 Rd. 28 ß pr. Individ; i 1857 kom derimod 3 Rd. 93 ß

[1]) Denne Sum svarer ikke til den i Slutningen af Regnskabet for 1856 opförte Kassebeholdning (93573 Rd.). Grunden hertil er især, at de negative Kassebeholdninger ved Udgangen af 1856, til Belöb 14081 Rd., som der vare fradragne de effective Kassebeholdningers Belöb, i Regnskabet for 1857 ere opförte som Udgift paa den tilsvarende Conto. Den övrige Difference (mellem 107540 Rd. og 93573 + 14081 = 107654 Rd.), som er ubetydelig, skyldes nogle foretagne Berigtigelser.

pr. Individ, naar man gaaer ud fra at Folketallet constant har været det samme i begge Aar som ved den sidste Folketælling d. 1ste Febr. 1855. Paaligningens Belöb var altsaa steget med 65 ß for hver Indvaaner i Kongerigets Kjöbstæder i det Hele; men tager man Östifterne for sig og Jylland for sig, udgjorde Meer-Paaligningen hist kun 46 ß, her derimod 90 ß pr. Individ.

I Östifternes Kjöbstæder var paalignet

i 1856	i 1857
3 Rd. 28 ß	3 Rd. 74 ß pr. Individ

i Jyllands Kjöbstæder

3 Rd. 29 ß	4 Rd. 23 ß pr. Individ.

Stigningen udgjorde saaledes i Gjennemsnit

i Östifternes Kjöbstæder	14,6	pCt.
i Jyllands	— 28,4	—

Forresten har Tilvæxten i de enkelte Kjöbstæder været ligesaa forskjellig som det paalignede Belöb selv var det i 1856. I 3 Kjöbstæder var Stigningen over 2 Rd. pr. Individ (Mariager 2 Rd. 59 ß, Slagelse 2 Rd. 29 ß. Skjelskör 2 Rd. 11 ß); i 14 mellem 2 og een Rigsdaler, i 19 mellem en Rigsdaler og tre Mark, i 15 mellem tre og een Mark, og i 8 under 16 Skilling. I 6 Kjöbstæder er der i 1857 blevet paalignet et mindre Belöb end i 1856 — fra 23 til 2 ß mindre pr. Individ[1]) — og i een Kjöbstad (Rudkjöbing) var Paaligningen den samme i 1857 som i 1856.

Hvad Störrelsen af det paalignede Belöb angaaer, vil det erindres, at den i 1856 varierede mellem 1 Rd. 23 ß (Aakirkeby) og 5 Rd. 44 ß (Sæby). I 1857 varierede Paaligningen endnu mere; i Mariager var den störst, 6 Rd. 26 ß pr. Individ, i Aakirkeby var den mindst, 1 Rd. 66 ß pr. Individ.

---

[1]) Saxkjöbing 23 ß pr. Individ.
Stege 20 ß - —
Sæby 17 ß - —
Helsingör 8 ß - —
Bogense 7 ß - —
Hjörring 2 ß - —

I det Hele svaredes i 1857

over 6 Rd.	i	2	Kjöbstæder (Mariager, Frederikshavn)
mellem 6 og 5 —	i	8	— (Aalborg, Aarhuus, Nestved, Sæby, Slagelse, Kallundborg, Skive, Hobro)
— 5 og 4 —	i	20	—
— 4 og 3 —	i	19	—
— 3 og 2 —	i	15	—
under 2 —	i	2	— (Ringsted, Aakirkeby).

Seer man hen til Totalsummen, vil man finde, at Paaligningens Belöb i 1857 udgjorde 53,4 pCt. af Kjöbstædernes samtlige Indtægter; i 1856 udgjorde det dog kun 49,4 pCt. af samme.

Kjöbstædernes anden Indtægtskilde er deres Activer. Ved disse indkom i 1857 234179 Rd., hvilket var 32507 Rd. mere end i 1856; men det maa ikke oversees, hvorledes denne Meer-Indtægt er fremkommet. Den efterfölgende Sammenstilling af Aarene 1856 og 1857 med Hensyn til Enkelthederne af Activernes Indtægt giver Oplysning herom.

	1856.	1857.
Rente og Afdrag	24140 Rd.	34124 Rd.
Solgte Eiendomme	32397 —	56944 —
Afgift og Leie af Jorder	136339 —	130678 —
— „ — af offentlige Bygninger	8796 —	12433 —
	201672 Rd.	234179 Rd.

Det vil altsaa sees, at der under de 2 förste Poster alene er indkommet over 34500 Rd. mere end i 1856, hvorimod de 2 sidste Poster have indbragt omtrent 2000 Rd. mindre end i 1856. Men naar de Afdrag, som skee paa udlaante Kapitaler, anvendes til Bestridelse af löbende Udgifter, eller naar Kapitaler, som indbetales for solgte Eiendomme, anvendes hertil, saa er Indtægtsforögelsen af Activerne ikke til Kjöbstadens Fordeel. Det er saare vanskeligt, især saalænge en klar og let overskuelig Kapitalstatus ikke foreligger, at eftervise, hvorvidt dette i ethvert enkelt Tilfælde er skeet eller ikke skeet. Af Regn-

skaberne sees det saaledes, at Randers i 1857 har faaet en Kapital af 14000 Rd. tilbagebetalt af den der bestaaende Laane- og Discontobank; denne Kapital maa efter Regnskaberne antages at være brugt til Skolens Bygning, men med Hensyn til andre lignende Poster er det vanskeligt at angive deres Anvendelse. Under Contoen „Solgte Eiendomme" findes blandt Andet c. 9000 Rd., som Ringsted, og 3424 Rd., som Slagelse har faaet indbetalt for afstaaet Jord til Jernbanen. Af Ringsteds Regnskaber sees det, at Byen i 1857 har gjort 10000 Rd. frugtbringende, i hvilken Sum denne Kapital er indbegrebet, hvorimod den til Slagelse skete Afbetaling maa antages at være forbrugt til Dækning af löbende Udgifter. Den af Jernbaneselskabet for afstaaet Jord til Slagelse indbetalte Sum findes nemlig opfört blandt Byens Gjeld til — sig selv, hvorfor den ogsaa figurerer baade som Gjeld og som Byens Tilgodehavende.

Ogsaa blandt „forskjellige og uvisse Indtægter", der i 1857 have indbragt 22356 Rd. mere end i 1856, findes ikke faa Poster, med Hensyn til hvilke det er tvivlsomt, hvorledes de egentlig burde have været posterede og hvorvidt de ikke burde betragtes som Kapitalforringelse, Noget hvorom den saa meget savnede klare Fremstilling af Communens Kapitalstatus ved Aarets Begyndelse og Slutning alene i ethvert enkelt Tilfælde vilde have kunnet give Oplysning. Naar det saaledes, for at paapege et Exempel, af Regnskabet for Slagelse sees, at man af Gasværkets Kasse har modtaget et Forskud af 2892 Rd. til löbende Udgifters Bestridelse, maa man være i Tvivl om, hvorvidt dette Belöb ikke rigtigere burde posteres under „Laan". Iövrigt ere ikke faa under denne Post forekommende Summer inddragne Kapitaler, hvorved Communens Status er bleven forringet. Saaledes er af Roeskilde uddraget 2000 Rd. af denne Communes i Sparekassen indestaaende Midler, af Helsingör 3386 Rd., af Ringsted 3201 Rd., af Rönne 1000 Rd., af Assens 1242 Rd., af Veile 2800 Rd., af Ringkjöbing 870 Rd., af Ribe 3600 Rd. Paa samme Maade som de af Communerne uddragne Sparekassemidler, — ialt c. 18100 Rd. — der figurere under denne

Post, maa en Indtægt af 2391 Rd. betragtes, som herunder er opfört i Korsörs Regnskab, idet Delinqventfondens og Brokassens Beholdninger samt den sidstes Reservefond ere förte til Indtægt for Kæmnerkassen. Endeligen er ved „Restance" i 1857 indkommet 11841 Rd. mere end i 1856.

De Poster, som i 1857 have indbragt mindre end i 1856 ere „Refusioner" og „Laan". Ved den förste af disse Poster, der er opfört med 105987 Rd., hvilket er 19170 Rd. mindre end for Aaret 1856, behöves det kun at bemærkes, at den ogsaa for 1857 hovedsageligen hidrörer fra den Communerne paalagte Indqvartering; dog findes herunder ogsaa andre Belöb, der ere indgaaede som Erstatning for Udlæg for andre Communer enten i tidligere eller i samme Aar. Det Sidste har saaledes været Tilfældet i Maribo, hvor 9596 Rd. ere indkomne som Birkets Bidrag til Opförelsen af et nyt Raadhuus, medens omtrent det samme Belöb figurerer paa Communeregnskabets Udgiftsside som Udlæg for Birket.

Ved optagne Laan have Communerne i 1857 havt en Indtægt af 83226 Rd., hvilket er 27512 Rd. mindre end i 1856. Efter dette Aars Regnskaber havde 12 Communer optaget nye Laan, deriblandt een (Aalborg) 35000 Rd., een (Randers) 25000 Rd., een (Helsingör) 22000 Rd. Saa store Laan har ingen Commune optaget i 1857, derimod have nogle flere (20) contraheret Laan i dette Aar. Det störste Laan, som nogen Commune har optaget i 1857, har Nykjöbing paa Mors gjort — 15050 Rd., rimeligviis til Telegraphanlæg. Vi skulle nedenunder anföre de övrige optagne större Laan med Tilföielse af deres Bestemmelse, forsaavidt denne fremgaaer af Regnskaberne, hvilket ikke er Tilfældet med den sidstnævnte.

Maribo	8500 Rd.	til et nyt Raadhuus,
Bogense . . .	3975 —	- - - Sygehuus,
Veile	3750 —	- - - —
Nyborg	3000 —	- Brolægningen,
Svendborg . .	11000 —	- —
Frederikshavn	3000 —	- —

Faaborg . . . 1300 Rd. til Markedspladsen,
Viborg . . . . 10800 — - Telegraphanlæg,
Randers. . . . 12000 — - en ny lærd Skolebygning.

Af de nævnte Kjöbstæder havde Randers ogsaa i 1856 optaget Laan — 25000 Rd. til Opförelse af en Bygning til den lærde Skole — i samme Hensigt som i 1857. Af Regnskabet for dette sidste Aar sees det, at til denne Bygning, inclusive Byggegrunden, var indtil da udgivet 46801 Rd.

Kjöbstædernes Udgifter have i 1857 andraget 1,308174 Rd. — i 1856 1,138640 Rd. — altsaa 169534 Rd. mere end i det sidste Aar.

Den nedenstaaende Sammenstilling vil vise, hvorledes denne Meerudgift er fremkommet.

	1856.	1857.
Lönninger og Pensioner	85095 Rd.	88134 Rd.
Det egentlige Byvæsen[1])	376301 — }	409020 —
Valg[1])	438 — }	
Udlaan og anskaffede Activer[1]) .	„ —	18658 —
Indqvartering og Frireiser	94545 —	89213 —
Skolevæsenet.	146703 —	219290 —
Fattigvæsenet	172796 —	185854 —
Delinqventomkostninger.	17282 —	19313 —
Ligningsskat og desl.	83286 —	97982 —
Afdrag og Renter	69476 —	67365 —
Dækning af forrige Aars Underbalance og Refusioner	10972 —	15411 —
Udlæg og Forskud	22247 —	25384 —
Udestaaende Restancer	54946 —	61404 —
Eftergivne —	4553 —	11146 —
	1,138640 Rd.	1,308174 Rd.
Kassebeholdning ved Udgangen af Aaret	93573 —	68556 —
	1,232213 Rd.	1,376730 Rd.[2])

[1]) Om de Forandringer, som vi i Posteringsmaaden have foretaget, skulle vi nærmere udtale os paa sit Sted.

[2]) cfr. Indtægternes Totalsum pag. 25.

For Lönninger og Pensioner er der saaledes i 1857 udgivet 3039 Rd. mere end i 1856, ved hvilken Difference vi saa meget mindre skulle opholde os, som denne Post i 1855 var 88757 Rd. stor, altsaa endog lidt större end i 1857, og Afgangen paa samme i 1856 derfor maa antages tildeels at skyldes tilfældige Aarsager. Derimod var der paa Contoen „til det egentlige Byvæsen" en saa betydelig Tilvæxt, at den ikke tör forblive upaaagtet.

Vi maae dog först forklare den forandrede Posteringsmaade. I Oversigten for 1856 var Udgiften i Anledning af Valg posteret særskilt. I 1856 belöb denne Udgift i samtlige Kjöbstæder sig til 438 Rd., i 1857 til 411 Rd. At bibeholde en egen Conto for en i det Hele saa ubetydelig Udgift maatte befindes uhensigtsmæssigt. Men ligesom man derfor i denne Oversigt har udeladt denne Conto og optaget denne Udgiftspost paa Contoen til det egentlige Byvæsen, saaledes har man fundet det rigtigt at etablere en egen Conto for de Belöb, som Kjöbstæderne have anvendt til Udlaan, indsat i en Sparekasse eller paa anden Maade gjort frugtbringende. Det blev allerede til Oversigten for 1856 bemærket, at Udgiften til det egentlige Byvæsen indeholdt saadanne Summer, og det turde have været rigtigere allerede dengang at foretage den Ompostering, som nu har fundet Sted. Udgiften til det egentlige Byvæsen i 1856 vilde derved være bleven formindsket med 34931 Rd., som i dette Aar deels blev udlaant, deels indsat i en Sparekasse eller paa anden Maade anvendt rentebærende[1]). Udgiften paa denne Conto vilde,

---

[1]) I Regnskaberne for 1856 findes af denne Art Udgifter:

Helsingör	3000 Rd.	(udsat Kapital).
—	8760 —	(indsat i Sparekassen).
Rönne	280 —	(— —).
Svendborg . . .	416 —	(— —).
Ribe	1140 —	(— —).
Allinge	395 —	(Udlaan).
Nyborg	1140 —	(—).
Grenaa	2000 —	(—).
Randers	17000 —	(Udlaan til Discontokassen).
Veile	300 —	(til Indkjöb af Obligationer).
Varde	500 —	(reserveret til Udgift i 1857).
	34931 Rd.	

naar den i 1857 fulgte Postering havde været brugt i 1856, have beløbet sig til 341808 Rd. (376301 Rd. + 438 Rd. ÷ 34931 Rd.) og den har saaledes i Grunden været 67212 Rd. større i 1857 end i 1856. Denne betydelige Tilvæxt i Udgiften til Byvæsenet er fremkaldt ikke blot derved, at flere betydelige Foretagender, som bleve paabegyndte i 1856, med end større Kraft ere blevne fortsatte og fuldendte i 1857, som den lærde Skoles Bygning i Randers, hvortil i 1856 blev udgivet 18683 Rd. og i 1857 24604 Rd., men ogsaa derved, at flere ikke ubetydelige Brolægningsarbeider ere foretagne og at andre communale Indretninger ere tilveiebragte i 1857. Forögelsen af Udgifterne til Byvæsenet i Nykjöbing paa Falster, i Nyborg, i Svendborg, i Frederikshavn, i Horsens og i Holstebro skyldes saaledes for en stor Deel de af disse Kjöbstæder i 1857 udförte Brolægningsarbeider, medens Forögelsen for andre Kjöbstæders Vedkommende har sin fornemste Grund i de i dette Aar der udförte Bygningsarbeider. Saaledes er i Maribo i dette Aar opfört et nyt Raadhuus, hvorfor Byen har udgivet 9675 Rd.; i Ringsted, Aarhuus og Veile ere opförte Sygehuse, Viborg har havt en extraordinair Udgift af 8603 Rd. og Nykjöbing paa Mors en Udgift af 10837 Rd. til Telegraphanlæg; Aalborg har i 1857 havt en Udgift af 3340 Rd. til Gasvæsenet, Odense har i dette Aar udgivet 4178 Rd. som Bidrag til Indkjöb og Nedbrydelse af en Realskolegaard. I andre Kjöbstæder have overordentlige Begivenheder fremkaldt overordentlige Udgifter til Byvæsenet. Saaledes findes i Korsörs Regnskab en Post af 3000 Rd. i Anledning af Cholera-Epidemien, ligesom der i Ribes og flere andre jydske Kjöbstæders Regnskaber findes Udgiftsposter i Anledning af Hs. Majestæts allerhöieste Nærværelse i disse Byer.

Paa den anden Side vil det ikke kunne oversees, at denne Udgiftspost i enkelte Kjöbstæder i 1857 har været betydelig mindre end i 1856; saaledes belöb den sig i 1856 i Helsingör til 53658 Rd. og i 1857 kun til 14002 Rd. Men i det förste Aar udbetaltes c. 30000 Rd. for Raadhusets Opförelse og indsattes

som antydet en ikke ubetydelig Kapital i den derværende Sparekasse, medens i 1857 kun c. 2000 Rd. bleve udbetalte for Raadhuset og en Deel af de i Sparekassen indestaaende Penge bleve uddragne. Randers havde paa lignende Maade i 1856 en Udgift af 69511 Rd. til Byvæsenet, og i 1857 belöber denne Post sig kun til 45820 Rd., skjöndt den lærde Skoles Bygning i dette Aar medtog 24604 Rd. Men i 1856 udbetaltes hertil 18683 Rd., og desuden var der i dette Aar udgivet paa denne Conto 17114 Rd. til Opförelsen af en Kaserne og 17000 Rd. til Discontokassen som Laan.

At denne sidste Postering har været mindre rigtig, er ovenfor erkjendt, og vi have derfor i dette Aars Oversigt under en egen Post samlet de Summer, som Kjöbstæderne have anvendt til Udlaan, indsat i Sparekasser eller paa anden Maade gjort rentebærende. Disse Summer belöb sig i 1857 til 18658 Rd.[1]) Foruden de 10,000 Rd., som Ringsted har gjort frugtbringende, er det mindre betydelige Summer, som af de andre Kjöbstæder ere udlaante eller indsatte i Sparekasser, hvilket nedenstaaende Fortegnelse[2]) viser:

Helsingör . . .	200 Rd.	(gjort frugtbringende).
— . . .	100 —	(Udlaan).
Nexö	454 —	(—).
Rödby	700 —	(—).
Nyborg	1340 —	(—).
Viborg	495 —	(—).
Grenaa	600 —	(—).
Aarhuus	1771 —	(—).
Veile	1100 —	(—).
Ringkjöbing . .	875 —	(—).
Svanike.	190 —	(indsat i Sparekassen).
Ribe	140 —	(— —).
Varde	693 —	(oplagt til Reservefond).

[1]) Dette Belöb æqvivalerer omtrent den Sum, som af Kjöbstædernes Sparekassemidler er bleven uddraget i 1857 og taget til Indtægt under forskjellige og uvisse Indtægter. Cfr. pag. 28.

[2]) Cfr. Fortegnelsen for 1856, pag. 31, Anmærkning.

Den Post, hvorunder Udgiften meest var tiltagen i 1857, sammenlignet med 1856, er Skolevæsenet. Udgiften hertil var i 1856 146703 Rd., i 1857 219290 Rd.; der blev altsaa i det sidste Aar paa denne Conto udgivet 72587 Rd. mere end i det förste Aar. Denne store Tilvæxt af Udgiften til Skolevæsenet i dette Aar turde synes saa meget mere paafaldende, som Udgiften paa denne Conto fra 1855 til 1856 kun steg omtrent 31000 Rd., fra 115770 Rd. til 146703 Rd. i 1856, skjöndt Loven af 8. Marts 1856 netop i denne Mellemtid var udkommen. Men den saa betydelige Stigen af Udgiften til Skolevæsenet i 1857, hvorved den i 2 Aar er bragt op næsten til det Dobbelte (115770 Rd. i 1855 og 219290 Rd. i 1857), maa betragtes baade som en directe og indirecte Følge af Loven af 1856, der i det Aar, den udkom, og da Kæmnerkassens Bidrag til Skolevæsenet allerede i de fleste Kjöbstæder var budgetteret og fixeret, ikke kunde have sin fulde Indflydelse paa dette Aars Regnskaber. Udgiften paa denne Conto har i 1857 været saa stor, deels fordi den oftnævnte Lov i Kalenderaaret 1857 virkede i 12 Maaneder, medens den i 1856 kun var virksom i 9 Maaneder, deels fordi Udgiften i 1856 ikke kunde fremtræde i Regnskaberne i sin hele Störrelse[1]). Det fremgaaer nemlig af ikke faa Regnskaber, at den for Aaret 1857 opförte Udgift ogsaa omfatter Udgifter, som skulde have været præsterede i 1856. Saaledes oplyser Regnskabet for Viborg, at de ved Loven af 1856 anordnede Lönningsforhöielser vare i 1857 udbetalte baade for 1856 og for 1857. Det Samme synes at have været Tilfældet i Kjöge, Slagelse og Grenaa. I andre Kjöbstæder begyndte Aaret 1857 med en mere eller mindre betydelig Underbalance for Skolevæsenet, som blev dækket i 1857, saa at der endog ved Aarets Slutning paa nogle Steder var en ikke ringe Beholdning istedetfor Underbalancen ved dets Begyndelse. Dette var f. Ex. Til-

[1]) Paa den anden Side er det kommet denne Udgiftsconto i 1857 tilgode, at Kapitelstaxten for Afgröden af Aaret 1857 var en Deel lavere end det foregaaende Aars Kapitelstaxt. Denne udgjorde i 1856 for Byg i Gjennemsnit for hele Kongeriget 5 Rd. 46 ß, i 1857 derimod 4 Rd. 79 ß.

fældet i Aarhuus, hvor 1857 for Skolekassens Vedkommende begyndte med en Underbalance af 1629 Rd. og endte med en Beholdning af 1657 Rd. Naar det desuden af Skoleregnskabet sees, at Lönningerne i 1857 udbetaltes med 10094 Rd. og derimod i 1856 kun med 7120 Rd., maa det næsten formodes, at nogle Lönninger for 1856 först ere blevne udbetalte i 1857. En tredie Grund til den betydelige Stigen af Udgifterne paa denne Conto turde söges deri, at efter et Par Kjöbstæders Skoleregnskaber har man i dette Aar tilbagebetalt Laan, som man havde seet sig nödsaget til at optage i et tidligere Aar. Dette har f. Ex. været Tilfældet i Korsör, hvor en Gjeld paa 1700 Rd. af Skolekassen er bleven betalt i 1857.

Om det derfor end er utvivlsomt, at Udgiften paa denne Conto ogsaa for Fremtiden vil blive meget stor og navnligen vil blive meget större end i 1855 — en naturlig Følge af den til Skolevæsenets Forbedring sigtende Lov af 8. Marts 1856 — saa turde det dog være tvivlsomt, om Udgiften ogsaa i de nærmest paafölgende Aar vil holde sig paa den Höide, som den tildeels af de paapegede Aarsager havde naaet i 1857 — en Höide, der ikke kan siges at være ringe, naar man seer hen til Kjöbstædernes Total-Befolkning. Denne udgjorde i 1855 185020 Individer, og var saaledes kun omtrent 41500 Individer större end i Kjöbenhavn, hvis Folkemængde den 1. Februar 1855 var 143591 Mennesker. Men Borger- og Almueskolevæsenet i Kjöbenhavn har i 1857 kun af Stadens Kasse modtaget 55100 Rd., hvoraf 6943 Rd. vare „Forskud, som blive at refundere", ligesom der desuden af Stadens Kasse var udgivet 16238 Rd. til to Skolebygninger. Der er vistnok tilstrækkelige Grunde til, at Udgiften til Skolevæsenet for en Befolkning, som er omspredt i Kjöbstæder, maa stille sig langt höiere end Udgiften for omtrent den samme Befolkning, concentreret i een Stad; men vi have dog ikke anseet det for overflödigt at henlede Opmærksomheden herpaa.

Udgiften til Fattigvæsenet var i 1857 185854 Rd., altsaa 13058 Rd. större end i 1856. Denne Forögelse er saa langtfra

at kunne ansees for paafaldende stor, at det snarere maa overraske, at Udgiften til Fattigvæsenet ikke er tiltagen mere i et Aar, i hvis sidste Fjerdedeel en dybt indgribende Handelskrisis udbröd, der fremkaldte en Standsning af Omsætningsforholdene. Det tör vistnok ikke oversees, at Priserne paa en Deel af Livets förste Fornödenheder, idetmindste i en Deel af Aaret ikke vare fuldt saa höie som i 1856, hvilket er af Betydning især for et Fattigvæsens Udgifter, men det maa paa den anden Side heller ikke glemmes, at den Krisis, som först udbröd henimod Aarets Slutning, dog allerede tidligere havde aabenbaret sig i enkelte Symptomer, der ikke kunne have været uden Indflydelse paa Næringsforholdene. I enkelte Byer er vistnok Udgiften til Fattigvæsenet stegen meget betydeligt fra 1856 til 1857, saaledes i Roeskilde og Kjöge, hvor den i 1856 var resp. 2492 Rd. og 2005 Rd., og i 1857 resp. 3992 Rd. og 3291 Rd., i Nakskov, hvor den fra 2947 Rd. i 1856 er stegen til 4051 Rd. i 1857, i Skagen og Frederikshavn, hvor den i 1856 var resp. 800 Rd. og 849 Rd., og i 1857 resp. 1350 Rd. og 1418 Rd., i Aarhuus, hvor den i 1856 var 8973 Rd. og i 1857 10728 Rd., og i Ribe, hvor den fra 3200 Rd. i 1856 var stegen til 4700 Rd. i 1857. Men paa den anden Side have Udgifterne paa denne Conto igjen i flere Byer været ikke lidet mindre i 1857 end i 1856. I Saxkjöbing f. Ex. medtog denne Udgift i 1856 1462 Rd. og derimod kun 1007 Rd. i 1857. I det Hele har Udgiften til Fattigvæsenet kun været 7,6 pCt. större i 1857 end i 1856, medens Udgiften til Skolevæsenet var stegen 49,5 pCt.

En anden Udgift, som er stegen, er Delinqventomkostningerne; vel er Forskjellen mellem 1857 og 1856 ikke stor i saa Henseende, 19313 Rd. mod 17282 Rd., men det fortjener dog at bemærkes, da denne Udgift ogsaa var stegen fra 1855 til 1856, og i 1857 saaledes var over 20 pCt. större end i 1855.

Forögelsen af Udgiften i Anledning af Ligningsskatten og desl., som udgjorde 14696 Rd. (97982 Rd. i 1857 mod 83286 Rd. i 1856) havde tildeels sin Grund i, at Kjöbstæderne i Östifterne efter Bekjendtgjörelsen af 10 Marts 1857 vare paalignede

10000 Rd. til Helbredelsesanstalten for Sindssyge i Östifterne istedetfor 5000 Rd. i 1856; men ogsaa for nogle Kjöbstæder i Jylland vare forhöiede Bidrag til Liimfjordens Seilbargjörelse efter Loven af 8 Marts 1856 tilkomne.

Men der er endnu en anden Forhöielse blandt Udgiftsposterne, som vi ikke tör lade blive ubemærket; de udestaaende Restancer, som i 1856 belöb sig til 54946 Rd., udgjorde ved Slutningen af 1857 c. 6500 Rd. mere og vare stegne til 61404 Rd., ligesom de eftergivne og uerholdelige Restancer, som i 1856 vare förte til Udgift med 4553 Rd., i 1857 vare omtrent 6600 Rd. flere og förte til Udgift med 11146 Rd. Dette er et mindre glædeligt Tidens Tegn. Noget sligt havde heller ikke fundet Sted i 1856; i dette Aar belöb de udestaaende Restancer sig til 54946 Rd. mod 56904 Rd. i 1855. De vare altsaa aftagne i 1856, ligesom de eftergivne Restancer vare aftagne fra 6659 Rd. til 4553 Rd. Begge Dele ere derimod, som vi have seet, stegne i 1857; i nogle Kjöbstæder endogsaa ikke lidet. Saaledes i Helsingör fra 2197 Rd. til 3146 Rd., i Odense fra 4443 Rd. til 6163 Rd., i Viborg fra 734 Rd. til 1553 Rd., i Fredericia fra 1192 Rd. til 2612 Rd. I Aalborg har man i 1857 eftergivet, som uerholdelige, 3638 Rd. Restancer.

Förend vi slutte disse Bemærkninger til Oversigten A, ville vi, skjöndt den ikke omfatter Hovedstaden, henlede Opmærksomheden paa Kjöbenhavns Indtægter og Udgifter i 1857 og gjöre en Sammenligning mellem Paaligningen i dette Aar der og i Kjöbstæderne.

Efter General-Regnskabet for 1857 belöb Indtægternes Totalsum, incl. Kassebeholdningen fra 1856 213062 Rd., sig til 2,805384 Rd. og Udgiften udgjorde 2,470876 Rd., saa at Aaret sluttede med en Kassebeholdning af 334508 Rd.

Indtægterne vare saaledes 397375 Rd. större end i 1856, og Udgiften foröget med 275929 Rd., ligesom Kassebeholdningen ved Slutningen af 1857 var 121446 Rd. större end ved Udgangen af 1856.

Af Indtægten vare 1,490070 Rd. Laan og 887455 Rd. Paaligning. Af Udgiften er blandt Andet opført 1,129722 Rd. udbetalt for Vand- og Gasværket foruden 71174 Rd. til dettes Drift, samt 85000 Rd. til St. Hans Hospitals Reorganisation.

Det paalignede Belöb var 146446 Rd. större end i 1856, og sammenlignet med Hovedstadens Befolkning, saaledes som den var i 1855, udgjorde det 6 Rd. 17 ß pr. Individ eller 1 Rd. 2 ß mere pr. Individ end i 1856.

I Kjöbstæderne udgjorde Paaligningen i Gjennemsnit pr. Individ 3 Rd. 93 ß; i Hovedstaden er altsaa i 1857 paalignet 2 Rd. 20 ß mere pr. Individ end i Kjöbstæderne.

Alligevel har der i een Kjöbstad (Mariager) været paalignet mere pr. Individ end i Kjöbenhavn, og i en anden (Frederikshavn) er Paaligningen kommen Forholdet i Hovedstaden meget nær.

Det vil erindres, at det paalignede Belöb i Kjöbstæderne udgjorde

i 1855 . . . . 3 Rd. 4 ß pr. Ind.
i 1856 . . . . 3 — 28 - - —
i 1857 . . . . 3 — 93 - - —

Det steeg altsaa fra 1855 til 1856 8,2 pCt. og fra 1856 til 1857 20,6 pCt.

I Kjöbenhavn udgjorde det paalignede Belöb

i 1855 . . . . 4 Rd. 47 ß pr. Ind.
i 1856 . . . . 5 — 15 - - —
i 1857 . . . . 6 — 17 - - —

Paaligningen var altsaa i Kjöbenhavn stegen fra 1855 til 1856 14,8 pCt. og fra 1856 til 1857 19,8 pCt.

En yderligere Sammenstilling imellem Kjöbenhavns og Kjöbstædernes Regnskaber for 1857 ville vi saameget mindre pröve paa at gjöre, som Regnskabsvæsenets forskjellige Indretning gjör det umuligt at foretage den paa en udtömmende og tilfredsstillende Maade.

Af Oversigten B sees det, at Amtsrepartitionsfondenes samtlige Indtægter, Kassebeholdningen incl., i Aaret $18^{57}/_{58}$ udgjorde 2,016394 Rd., hvilket var 204802 Rd. mere end i det foregaaende Aar. Udgifterne, til Belöb af 1,816185 Rd., vare ligeledes stegne i $18^{57}/_{58}$, og vare 135880 Rd. större end i $18^{56}/_{57}$.

Hvorledes de enkelte Indtægts- og Udgiftsposter have stillet sig mod hinanden i disse to Aar, derom give de nedenstaaende Oversigter Oplysning.

Indtægter.

	1856.	1857.
Kassebeholdningen	158404 Rd.	130091 Rd.[1])
Indkomne Restancer.	1958 —	2653 —
Forskud til Fondene	95914 —	103676 —
Paalignet Belöb	1,276912 —	1,562489 —
Refusioner fra andre Amter etc.	57042 —	63487 —
Tilskud fra Staten eller Kjöbstæderne.	19658 —	29136 —
Renter og Afdrag paa Activer.	13967 —	6792 —
Ved Salg af Activer og Laan .	178291 —	107181 —
Andre Indtægter	9446 —	10889 —
	1,811592 Rd.	2,016394 Rd.

[1]) Uovereensstemmelsen mellem den her opförte Kassebeholdning og den paa Regnskabet for $18^{56}/_{57}$ angivne (131287 Rd.) hidrörer derfra, at de Beholdninger, som eiedes af Falsters Birks Arresthuuskasse og Feiø Birks Repartitionskasse, vare optagne paa denne, hvilket i dette Regnskab ikke er fundet hensigtsmæssigt, da de nævnte Kasser ikke vedkomme Amtet i dets Heelhed.

Udgifter.

	1856.	1857.
Justits- og Politivæsenet	68942 Rd.	83003 Rd.
Medicinalvæsenet	91160 —	113431 —
Daareanstalterne	97332 —	121749 —
Sessionsvæsenet	1948 —	1566 —
Sandflugtens Dæmpning	22360 —	19826 —
Fribefordring	62837 —	70994 —
Amtsraadene	5914 —	5819 —
Regulering af Vandlöb	7833 —	34964 —
Distrikts- og Foderheste	10754 —	8838 —
Veivæsenet	984544 —	1,069629 —
Afdrag og Renter	85391 —	88592 —
Forskudsviis ath. Udgifter . . .	117604 —	96752 —
Refunderede Forskud	71068 —	23003 —
Bidrag til Skolefonden	30456 —	52804 —
Andre Udgifter	19640 —	14618 —
Restancer	2522 —	10597 —
	1,680305 Rd.	1,816185 Rd.
Kassebeholdningen ved Aarets Slutning	131287 —	200209 —
Tilsammen	1,811592 Rd.	2,016394 Rd.

Det vil, ved at kaste et Blik paa Indtægterne, neppe undgaae Opmærksomheden, at Paaligningen har været 285577 Rd. större i $18^{57}/_{58}$ end i det foregaaende Aar, skjöndt Udgifterne kun ere stegne med 135880 Rd., men deels har man i $18^{57}/_{58}$ i langt mindre Grad taget sin Tilflugt til nye Laans Optagelse end i det forrige Aar, deels begyndte dette med en henved 30000 Rd. större Kassebeholdning end $18^{57}/_{58}$, der igjen paa den anden Side sluttede med en Kassebeholdning, som var 70000 Rd. större end den ved Aarets Begyndelse existerende.

Paaligningen, som i $18^{56}/_{57}$ udgjorde i Gjennemsnit af det hele Land 3 Rd. 37 ß pr. Td. Hartkorn, belöb sig i $18^{57}/_{58}$ til 4 Rd. 14 ß pr. Td. Hartk. og er saaledes steget 22,4 pCt.

Men det er saa langt fra Tilfældet, at denne Stigning har rammet alle Amter, at der i det sidste Aar har været paalignet Aarhuus Amt endog 15,4 pCt. mindre end i $18^{56}/_{57}$. Det varierer mellem et Tillæg af 1 Rd. 68 ß pr. Td. Hartk. (Odense) og et forringet Bidrag af 64 ß pr. Td. Hartk. (Aarhuus), hvorved dog ei maa oversees at Odense Amt i $18^{56}/_{57}$ kun udredede 2 Rd. 60 ß pr. Td. Hartk., hvorimod Aarhuus Amt i dette Aar udredede 4 Rd. 32 ß pr. Td. Hartk.

Betragter man Bidragene til Amtsrepartitionsfondene i Östifterne og Jylland for sig, vil man finde, at Paaligningen i Östifterne i $18^{57}/_{58}$ var steget med 86 ß pr. Td. Hartk. mod $18^{56}/_{57}$, hvorimod i Jylland kun med 58 ß pr. Td. Hartk.; men ikkedestomindre kom der i Jylland 70 ß mere pr. Td. Hartk. end i Östifterne — hist 4 Rd. 53 ß, her 3 Rd. 79 ß.

Det Amtsraadsdistrikt i Östifterne, hvor Paaligningen var mindst i $18^{57}/_{58}$, udredede 2 Rd. 95 ß pr. Td. Hartk. (Holbæk); i det, hvor der var paalignet meest, Kjöbenhavns Amtsraadsdistrikt, udrededes over det Dobbelte, nemlig 6 Rd. 63 ß pr. Td. Hartk. I Jylland var Minimum af Paaligningen i noget Amtsraadsdistrikt 3 Rd. 32 ß (Ringkjöbing) noget mere end Minimum i Östifterne, Maximum i Jylland 5 Rd. 90 ß (Hjörring) var derimod ikke lidet under Maximum i Östifterne. Men det tör ikke oversees, at der i Östifterne vel i eet Amtsraadsdistrikt var paalignet over 6 Rd. pr. Td. Hartk., hvorimod Paaligningen iövrigt var i intet Amtsraadsdistrikt 5 Rd. og derover, i 5 mellem 4 og 5 Rd., i 4 mellem 3 og 4 Rd. og i eet under 3 Rd. Derimod var Paaligningen i Jylland i intet Amtsraadsdistrikt over 6 Rd., men i 4 mellem 5 og 6 Rd., i 2 mellem 4 og 5 Rd., i 4 mellem 3 og 4 Rd. og i intet under 3 Rd. pr. Td. Hartk.

Seer man tilbage til Aaret $18^{55}/_{56}$, vil man see, hvor hurtigt Paaligningen er voxet. Den udgjorde i Gjennemsnit for hele Kongeriget

i 1855 . . . . 2 Rd. 87 ß pr. Td. Hartk.
i 1856 . . . . 3 — 37 - - — —
i 1857 . . . . 4 — 14 - - — —

Og tager man særskilt Östifterne og Jylland, bliver det pr. Tönde Hartkorn

i 1855	2 Rd. 65 ß	. . . .	3 Rd. 19 ß
i 1856	2 — 89 -	. . . .	3 — 91 -
i 1857	3 — 79 -	. . . .	4 — 53 -

Det er en Stigning i 3 Aar, i det Hele af 42,7 pCt., i Östifterne af 42,8 pCt., i Jylland af 42,3 pCt.

Foruden de her omtalte paalignede Bidrag til Amtscommuner have endnu i et Par Amter særskilte Bidrag været lignede paa enkelte Dele af Amtsraadsdistriktet; dette har været Tilfældet i Frederiksborg og i Maribo Amter. I Frederiksborg Amt er foruden det omtalte Bidrag af 4 Rd. 78 ß pr. Td. Hartk. i Frederiksborg Distrikt lignet 72 ß, i Kronborg östre Distrikt 2 Rd. 16 ß, i Kronborg vestre Distrikt 1 Rd. 80 ß og i Hirschholms Distrikt 1 Rd. 32 ß pr. Td. Hartk. I Falsters Birk er paalignet 8 ß og i Feiö Birk 40 ß pr. Td. Hartk. Disse Byrder tör ikke oversees, skjöndt Bidragene ikke indgaae i Amtsrepartitionsfonden.

Efter Paaligningen, ved hvilken i det Hele over $\frac{5}{6}$ af Udgiftsbelöbet er tilveiebragt, have Fondene havt deres störste Ressourcer ved Salg af Activer og ved Optagelse af nye Laan, ved hvilke sidste, som det vil sees af den efterfölgende Oversigt over Amtsrepartitionsfondenes Kapitalstatus, 78953 Rd. ere tilveiebragte. Dog skal det her strax bemærkes, at Fondene i Aarets Löb have afbetalt 60135 Rd. Den omtalte Post indbragte i $18^{56}/_{57}$ langt mere, nemlig 178291 Rd. mod 107181 Rd. i $18^{57}/_{58}$; og som vi allerede da bemærkede, tilveiebragtes ogsaa i $18^{56}/_{57}$ den störste Deel deraf ved Laan.

Efter disse korte Bemærkninger om Indtægterne ville vi nu vende os til Udgiftssiden.

Det er især Udgifterne til Justits- og Politivæsenet, til Medicinalvæsenet og Daareanstalterne, til Regulering af Vandlöb og til Veivæsenet, samt Bidraget til Skolefondene, som i $18^{57}/_{58}$ ere tiltagne.

Udgifterne til Justits- og Politivæsenet have i det Hele været omtrent 14000 Rd. större end i 1856; men naar det betænkes, at der ved Loven af 4 Marts 1857 blev bestemt, at Sognefogderne fra 1. Oktober s. A. skulde lönnes og deres Lönninger udredes af Repartitionsfonden, kan det ikke forundre, at Udgiften paa denne Conto er stegen 14000 Rd., hvorimod det snarere maatte forundre, at den ikke er stegen mere. Vel er denne Udgiftspost i enkelte Amter tiltagen ikke ubetydeligen, saaledes i Randers fra 2822 Rd. i 1856 til 5231 Rd. i 1857, af hvis Regnskab det ogsaa sees, at der er udgivet 3064 Rd. til Sognefogdernes Lönning, men i flere Amter er denne Udgiftspost saa lidet over eller endogsaa under den tilsvarende i 1856, at det maa antages, at den af den anförte Lov resulterende Udgift langtfra overalt i dette Regnskabsaar var udredet. Heller ikke maa det blive ubemærket, at denne Udgiftspost i et Par Amter betydeligen er stegen paa Grund af forögede Delinqventomkostninger; f. Ex. i Maribo Amt, hvor der i 1856 er opfört paa denne Conto 3823 Rd. og 6723 Rd. i 1857, men hvor Delinqventomkostningerne ogsaa i det förste Aar kun belöb sig til 1582 Rd., men i det andet til 5480 Rd.

Udgifterne til Medicinalvæsenet vare i 1857 omtrent 22000 Rd. större end i 1856. Den væsentligste Grund hertil maa söges i, at nye Sygehuse i flere Amtsraadsdistrikter ere blevne opförte, hvortil i 1857 er medgaaet Mere end i 1856. Saaledes er denne Conto stegen i Roeskilde og Thisted Amtsraadsdistrikter fra resp. 11214 Rd. og 14346 Rd. til resp. 12105 Rd. og 21401 Rd., hvoraf 11600 Rd. til Roeskilde Sygehuus og 16686 Rd. til Sygehuset i Thisted samt 961 Rd. til Sygehuset i Vestervig. I Veile Amt er denne Udgift stegen fra 2065 Rd. i 1856 til 21157 Rd. i 1857, hvoraf 18357 Rd. til det der opförte Sygehuus. Det er altsaa paa Grund af at gavnlige, hidtil savnede eller höist forbedrede Indretninger tilveiebringes, at denne Udgiftspost stiger.

Til Anstalterne for Sindssyge er i 1857 medgaaet omtrent 24000 Rd. mere end i 1856, hvilke udelukkende ere faldne Östif-

terne til Byrde, thi der er under denne Udgiftspost i 1857 udgivet i Östifterne 70093 Rd. mod 39148 Rd. i 1856, medens Udgifterne hertil i Nörre-Jylland kun vare 51656 Rd. i 1857 mod 58184 Rd. i 1856. Men det vil erindres, hvad der allerede i Bemærkningerne til Kjöbstads-Regnskaberne blev gjort opmærksom paa, at Östifterne efter Bekjendtgjörelsen af 10 Marts 1857 havde, for Landets Vedkommende 35000 Rd., at udrede Mere til Helbredelsesanstalten for Sindssyge i Östifterne end efter Bekjendtg. af 19 Marts 1856, medens Paalæget for Nörre-Jylland for Helbredelsesanstalten ved Aarhuus var noget mindre i 1857 end i 1856 (Bekjendtg. 11 Marts 1857 og 19 Marts 1856).

Til Regulering af Vandlöbene er i 1857 opfört 27000 Rd. mere end i 1856. Ved at sammenligne denne Udgiftspost paa Oversigten for 1856 og 1857 vil man bemærke, at hertil ikke blot i flere Amter var medgaaet betydeligt Mere i 1857 end i 1856, hvortil Forklaringen tildeels findes i Anmærkningerne til selve Oversigten for 1857, men at ogsaa til denne Udgift i 1856 slet ikke er opfört Noget i flere Amter end dette var Tilfældet i 1857. Vi formode, at saadanne Udgifter dog have fundet Sted i de vedkommende Amter, men at de vare optagne blandt „forskjellige andre Udgifter", under hvilken Post sandsynligviis Udgifter skjule sig, der burde have været anderledes posterede, ifald en virkelig Klarhed med Hensyn til Udgiftsbrancherne skulde opnaaes. Det er derfor langtfra at beklage, at der for 1857 kun findes 14618 Rd. til „andre Udgifter" mod 19640 Rd. i 1856 paa denne Conto.

Udgiften til Veivæsenet har i 1857 været omtrent 85000 Rd. större end i 1856, da den dog udgjorde 58,6 pCt. af Amtsrepartitionsfondenes hele Udgiftsbelöb. I 1857 udgjorde denne Post ogsaa forholdsviis endnu lidt mere, nemlig 58,9 pCt. af det hele Belöb. Det er, för ikke at omtale Ringkjöbing Amt, for hvis Vedkommende vi maae henvise til den herhen hörende Bemærkning til Oversigten for 1856, især i Kjöbenhavns, Sorö, Odense og Svendborg Amtsraadsdistrikter i Östifterne samt i

Hjörring og Veile Amter i Nörre-Jylland at der i $18^{57}/_{58}$ er udgivet betydeligt Mere end i $18^{56}/_{57}$. Udgiften til Veivæsenet af disse 6 Repartitionsfonds belöb sig i $18^{56}/_{57}$ til 303143 Rd.

i $18^{57}/_{58}$ „ 385698 „

Derimod er Udgiften i Randers og Ribe Amter meget mindre i $18^{57}/_{58}$ end i $18^{56}/_{57}$, tilsammen i disse 2 Amter 127632 Rd. mod 175080 Rd.

Endeligen er, som bemærket, Udgiften til Skolefonden i $18^{57}/_{58}$ opfört med over 22000 Rd. mere end i $18^{56}/_{57}$. Forögelsen er imidlertid tildeels kun tilsyneladende, thi paa det forrige Aars Oversigt var Bidraget til Skolefonden efter Loven af 8 Marts 1856 ikke særskilt opfört for flere Amters Vedkommende, men indbegrebet under det for „andre Udgifter" opförte Belöb. Hertil kommer endnu at flere Amter i $18^{56}/_{57}$ stode til Restance enten for det hele Bidrag[1]) til Skolefonden eller idetmindste for en Deel af dette, hvilket forresten ogsaa var Tilfældet i $18^{57}/_{58}$ idetmindste i eet Amt (Holbæk), hvis Bidrag til Skolefonden er opfört med 400 Rd., skjöndt Amtet i denne Anledning skulde have udredet omtrent 3300 Rd. Vi maae derfor lade det henstaae uafgjort, hvormeget större i Virkeligheden Bidraget til Skolefonden har været i $18^{57}/_{58}$ end i det foregaaende Aar, men at det har været större er utvivlsomt og er en ligefrem Følge af Loven.

I Renter af og Afdrag paa Fondenes Gjeld er i $18^{57}/_{58}$ betalt 88592 Rd., hvilket er 3201 Rd. mere end i det foregaaende Aar.

Af den Kapitalstatus, som vi i det Efterfölgende skulle levere, sees det, at Fondene ved Udgangen af $18^{57}/_{58}$ havde en Gjeld af c. 560000 Rd. og i Aarets Löb havde afbetalt c. 60000 Rd. paa ældre Gjeld. Hermed stemmer den ovenanförte Post saa temmeligen overeens; en fuldkommen Overeensstem-

---

[1]) Naar der saaledes i Randers Amtsraadsdistrikt i $18^{57}/_{58}$ er betalt 6694 Rd. som Bidrag til Skolefonden, og Intet er opfört herfor i $18^{56}/_{57}$, ligger den Formodning saa meget mere nær, at det i 1857 betalte Belöb er for begge Aar, som til andre Udgifter omtrent er brugt den samme Sum i det ene som i det andet Aar.

melse har ikke været at tilveiebringe ved den ueensartede Maade, hvorpaa de enkelte Regnskaber aflægges, idet i nogle kun Differencen af den i Aarets Löb stiftede og afbetalte Gjeld, i andre derimod de enkelte stiftede Laan og de enkelte afbetalte Gjeldsposter anföres. Vi tör heller ikke, efter Materialets Beskaffenhed, paastaae, at den opgjorte Kapitalstatus er ganske nöiagtig, men den vil dog neppe fjerne sig langt fra Virkeligheden.

Den eneste Udgiftspost, som har været i nogen betydelig Grad mindre i $18^{57}/_{58}$ end i $18^{56}/_{57}$ er „refunderede Forskud", hvortil i $18^{57}/_{58}$ er udgivet c. 48000 Rd. mindre end i $18^{56}/_{57}$. Dette hidrörer næsten alene derfra, at i det sidstnævnte Aar vare de til Veivæsenet i Ringkjöbing Amtsraadsdistrikt medgaaede Udgifter opförte som forskudsviis udlagte, hvorefter paa denne Conto var opfört 54408 Rd. og til Veivæsenet kun 636 Rd., medens paa förstnævnte Conto i $18^{57}/_{58}$ Intet er opfört, men derimod paa Veivæsenets Conto 58218 Rd.

Vi skulle nu, som antydet, levere en Oversigt over Amtsrepartitionsfondenes Kapitalstatus.

Amtsrepartitionsfondenes Kapitalstatus i $18^{57}/_{58}$.

	Ved Aarets Begyndelse eiede		Ved Aarets Begyndelse skyldte	I Aarets Löber		Ved Aarets Udgang eiede		Ved Aarets Udgang skyldte
	i rede Penge	i Obligationer		afbetalt paa Gjelden	Gjelden forøget med	i rede Penge	i Obligationer	
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
Kjöbenhavns Amtsraads Distr.	4936	"	70556	3232	8400	21	"	75724
Roeskilde — —	1913	6000[1]	60000	1212	"	4108	6000[1]	58788
Frederiksborg — —	5915	"	"	"	"	8051	"	"
Holbæk — —	8153	"	"	"	"	3872	"	"
Sorö — —	13042	"	71000	4000	"	14743	"	67000
Præstö — —	6459	29133	"	"	5000	12102	29117	5000
Bornholm — —	826	"	27319	835	"	2255	"	26484
Maribo — —	8102	8000[2]	3767	278	8000	25770	8000[2]	11489
Odense — —	3569	"	10000	10000	9000	14923	"	9000
Assens — —	1528	1000	2500	2500	"	12967	1000	"
Svendborg — —	12379	1000	"	"	"	7853	1000	"
Öerne	66822	45133	245142	22057	30400	106665	45117	253485
Hjörring Amtsraads Distr. . .	10508	"	34461	5378	"	22492	"	29083
Thisted — — . .	712	"	"	"	"	4843	"	"
Aalborg — — . .	22031	12000	"	"	"	31439	12000	"
Viborg — — . .	8337	"	29300	5600	2600	1530	"	26300
Randers — — . .	6122	"	57200	2800	"	4671	"	54400
Aarhuus — — . .	2406	6100[3]	59145	5000	"	31	6100[3]	54145
Skanderborg — — . .	399	"	1000	1000	"	6559	"	"
Veile — — . .	7758	"	"	"	39500	15434	"	39500
Ringkjöbing — — . .	2301	8000	78405	3000	4695	4909	8000	80100
Ribe — — . .	2695	"	40300	15300	1758	1636	"	26758
Jylland	63269	26100	299811	38078	48553	93544	26100	310286
Ialt	130091	71233	544953	60135	78953	200209	71217	563771

[1]) Indestaaende i Roeskilde Sparekasse.
[2]) Indsat i Maribo Disconto- og Laanebank.
[3]) Aarhuus Communalbestyrelses Gjeld til Fonden.

Af den pag. 20—21 meddeelte Oversigt C fremgaaer, at der til communale Öiemed i Aaret 1857 af Kongerigets Sognecommuner blev udgivet: 1,685619 Rd. i Penge, 1,501907 Rd. i Naturalier, ialt 3,187526 Rd. eller 2 Rd. 67 ß pr. Individ af Landdistrikternes Befolkning. Paa Öerne var Udgiften: 916712 Rd. i Penge, 790688 Rd. i Naturalier, ialt 1,707400 Rd. og i Jylland: 768907 Rd. i Penge, 711219 Rd. i Naturalier, ialt 1,480126 Rd. eller resp. 2 Rd. 74 ß og 2 Rd. 59 ß pr. Individ af Landbefolkningen. Den Forskjellighed, som saaledes om end kun i ringe Grad finder Sted imellem Jylland og Öerne, idet Skattebyrden for disse synes at være lidt större end paa Halvöen, bliver naturligviis meget mere iöinefaldende, naar vi med Hensyn til Udgifternes Belöb pr. Individ sammenligne de enkelte Amtsraadsdistrikter med hinanden. Den efterfölgende Tabel viser saaledes, at i Maribo Amt Communeudgifterne belöb sig til 3 Rd. 42 ß pr. Individ, medens de i Bornholms Amt kun udgjorde 1 Rd. 24 ß, og naar man paa Grund af Bornholms mange eiendommelige Forhold vil holde den ude af Betragtningen, i Veile Amt ikkun 2 Rd. 9 ß, altsaa en Difference af 64 pCt.

Denne Forskjellighed taber imidlertid en stor Deel af sin Betydning og antyder navnlig ingenlunde en tilsvarende virkelig Forskjel af Beskatningens Störrelse, fordi Naturalpræstationerne, der ere medregnede, deels ere beregnede efter Kapitelstaxten, der i Landets forskjellige Dele er forskjellig, deels ere opförte efter den Priis, som enhver Amtmand for sit Amts Vedkommende har anslaaet dem til. Det maa saaledes ikke oversees, at Kapitelstaxterne paa Rug og Byg i det omhandlede Aar i Landets forskjellige Egne har varieret imellem resp. 6 Rd. 48 ß (Ringkjöbing Amt) og 4 Rd. 80 ß (Aarhuus Stift), og 5 Rd. 88 ß (Ribe Amt) og 4 Rd. 26 ß (Vensyssel og Han Herrederne). Men dette er Lidet i Sammenligning med Uovereensstemmelsen imellem Priserne af andre Gjenstande. Hvor store Afvigelserne i saa Henseende ere, vil fremgaae af fölgende Exempler. Medens en Tönde Meel i Holbæk Amt kun er angivet at koste

5 Rd. 14 ß, skulde den, regnet til 12 Lpd., i Hjörring Amt have kostet 24 Rd.! Hö og Halm ere for Holbæk Amtsraadsdistrikt vurderede til resp. 36½ og 42 ß pr. Lpd., medens disse Artikler for flere Amters Vedkommende kun ere anslaaede til resp. 16 og 8 ß. En Kostdag vurderes i Viborg Amt til 48 ß, i Sorö og Bornholms Amter derimod kun til 16 ß. Ansættelsen af en Gangdag varierer imellem 80 ß i Hjörring Amt og 32 ß i Præstö Amt, og af en Spanddag imellem 1 Rd. 8 ß i Roeskilde Amtsraadsdistrikt og 3 Rd. i Præstö, Svendborg og Aarhuus Amter.

Det indsees let, at et vist Skjön og tilfældige Omstændigheder have maattet gjöre sig gjældende ved disse Ansættelser, men derfor kan man heller ikke af de opförte Udgiftsbelöb drage nogen bestemt Slutning med Hensyn til Skattebyrdens Störrelse i de forskjellige Distrikter. Hvilken Indflydelse Naturalydelsernes Priis er istand til at udöve paa det samlede Udgiftsbelöb, sees bedst, naar man enten lægger Maximum eller Minimum til Grund for dets Beregning for hele Kongerigets Vedkommende, istedetfor at man naturligviis til Oversigten har benyttet hvert Distrikts Angivelser og deraf ved Optælling erholdt Summen for hele Kongeriget. Tager man nemlig den höieste Priisansættelse for enhver Ydelse in natura, ville samtlige Naturalydelser i Kongeriget til communale Öiemed være at anslaae til 2,192594 Rd., medens de efter den laveste Ansættelse kun vilde andrage 928311 Rd.

Efter disse Bemærkninger meddele vi nu följende Oversigt over Belöbet pr. Individ af de Udgifter, der i Kongerigets Landcommuner i Aaret 1857 ere medgaaede til Bestridelsen af de forskjellige communale Öiemed.

1.	Maribo Amtsraadsdistrikt	3 Rd.	42 ß.
2.	Thisted —	3 —	25 -
3.	Præstö —	3 —	13 -
4.	Viborg —	3 —	2 -
5.	Sorö —	2 —	92 -
6.	Holbæk —	2 —	90 -

7.	Kjöbenhavns Amtsraadsdistrikt	2 Rd.	89 ß.
8.	Randers —	2 —	81 -
9.	Aarhuus —	2 —	78 -
10.	Svendborg —	2 —	74 -
11.	Hjörring —	2 —	68 -
12.	Assens —	2 —	67 -
13.	Ringkjöbing —	2 —	57 -
14.	Roeskilde —	2 —	57 -
15.	Aalborg —	2 —	47 -
16.	Odense —	2 —	43 -
17.	Skanderborg —	2 —	29 -
18.	Frederiksborg —	2 —	24 -
19.	Ribe —	2 —	19 -
20.	Veile —	2 —	9 -
21.	Bornholms —	1 —	24 -

Af det samlede Belöb, 3,187526 Rd., som i Aaret 1857 blev udgivet i communale Öiemed, medgik til Skolevæsenet ialt 1,392509 Rd. — nemlig 815070 Rd. i Penge og 577439 Rd. i Naturalier — hvilket udgjör 1 Rd. 17 ß for hvert Individ i Landsognene. I Öamterne under Eet anvendtes hertil:
385396 Rd. i Penge, 302688 Rd. i Naturalier, ialt 688084 Rd.,
og i de jydske Amter:
429674 Rd. i Penge, 274751 Rd. i Naturalier, ialt 704425 Rd., eller resp. 1 Rd. 11 ß og 1 Rd. 23 ß pr. Individ. I Jylland falder altsaa et noget större Belöb pr. Individ til Skoleudgifternes Bestridelse end paa Öerne, medens det Modsatte er Tilfældet med Hensyn til Udgifterne til Fattigvæsenet.

Disse udgjorde nemlig:

	i Penge:	i Naturalier:	ialt:
Öerne	360319 Rd. . .	259855 Rd. . .	620174 Rd.
Jylland	182550 — . .	202935 — . .	385485 —
Hele Kongeriget	542869 Rd. . .	462790 Rd. . .	1,005659 Rd.,

saa at altsaa Fattigvæsenet paa Öerne krævede 1 Rd. 1 ß pr. Individ, medens Bidraget til dette i Jylland dog kun var 65 ß;

i hele Kongeriget medgik hertil 82 ß pr. Individ. Det kunde saaledes synes, at et vist Modsætnings- og gjensidigt Betingelsesforhold finder Sted imellem Udgifterne resp. til Skolevæsenet og til Fattigvæsenet; jo mere, kunde det synes, der anvendes til Skolevæsenet, desfærre Udgifter behöves der til Fattigvæsenet. Da der unægtelig er ikke lidet, der a priori synes at tale for denne Slutning, og da man desuden i flere andre Lande mener at kunne paavise en saadan Forbindelse, meddele vi efterstaaende Tabel, for at det deraf kan skjönnes, hvorvidt den omhandlede Slutning ogsaa virkelig holder Stik, naar man tager Hensyn til de enkelte Dele af Landet hos os.

Der medgik i Aaret 1857:

til Skolevæsenet:		til Fattigvæsenet:	
Amtsraadsdistrikter.	pr. Indiv.	Amtsraadsdistrikter.	pr. Indiv.
1. Viborg	1 Rd. 58 ß	1. Bornholms	47 ß
2. Randers	1 — 44 -	2. Skanderborg	48 -
3. Thisted	1 — 44 -	3. Viborg	50 -
4. Holbæk	1 — 40 -	4. Veile	55 -
5. Aarhuus	1 — 26 -	5. Ribe	55 -
6. Præstö	1 — 23 -	6. Aarhuus	59 -
7. Sorö	1 — 23 -	7. Randers	61 -
8. Maribo	1 — 21 -	8. Aalborg	65 -
9. Hjörring	1 — 20 -	9. Hjörring	68 -
10. Skanderborg . .	1 — 15 -	10. Roeskilde	81 -
11. Roeskilde. . . .	1 — 14 -	11. Holbæk	86 -
12. Assens	1 — 14 -	12. Assens	88 -
13. Aalborg	1 — 14 -	13. Ringkjöbing	91 -
14. Svendborg . . .	1 — 12 -	14. Odense	91 -
15. Ringkjöbing . .	1 — 8 -	15. Svendborg	94 -
16. Ribe	1 — 6 -	16. Frederiksborg .	1 Rd, „ -
17. Veile	1 — 4 -	17. Præstö	1 — 4 -
18. Kjöbenhavns	95 -	18. Sorö	1 — 5 -
19. Odense	91 -	19. Thisted	1 — 8 -
20. Frederiksborg . . .	85 -	20. Maribo	1 — 23 -
21. Bornholms	46 -	21. Kjöbenhavns. .	1 — 34 -

Om end saaledes enkelte Distrikter synes at bestyrke den ovenfor anförte Sætning, vil man dog i det Hele finde disse 2 Rækkefölger meget lidet i Overeensstemmelse med den. Bornholms Amt har saaledes udgivet det forholdsviis mindste Belöb saavel til Skolevæsenet som til Fattigvæsenet og indtager saaledes resp. den sidste og den förste Plads i disse tvende Rækker; Maribo Amt, som staaer som Nr. 8 med Hensyn til Skoleudgiften, altsaa temmelig höit i denne Række, indtager den næstsidste og -höieste Plads med Hensyn til Udgifterne til Fattigvæsenet; Thisted Amt, som til Skolevæsenet har udgivet det tredie störste Belöb pr. Individ, har ligeledes til Fattigvæsenet udgivet det tredie störste Belöb blandt alle Amter; Præstö og Sorö Amter, der begge indtage en forholdsviis fremragende Plads med Hensyn til deres Udgifter til Skolevæsenet, resp. Nr. 6 og 7, see sig derfor ikke befriede for et forholdsviis stort Bidrag til Fattigvæsenet.

Grunden til det forholdsviis större Belöb, som i Jylland i Sammenligning med Öerne findes at være medgaaet til Skolevæsenet, maa vel nærmest söges i den Omstændighed, at der, som nærmere udviklet i Beretningen om „Almueskolevæsenet paa Landet i 1857" (Meddelelser fra det stat. Bureau, 5te Samling, pag. 85 ff.) forholdsviis findes langt flere Skoler i Jylland end paa Öerne, og Grunden til det större Belöb, som er medgaaet paa Öerne fremfor i Jylland til Fattigvæsenet turde maaskee ligesaa meget være at söge i den forskjellige Maade, hvorpaa de Fattige underholdes eller understöttes paa det ene og det andet Sted, som i det numeriske Antal af Fattige i de forskjellige Dele af Landet. Paa Öerne vare nemlig efter Folketællingen i 1855 af 1000 Mennesker paa Landet 24 Almissenydende, i Jylland derimod 19 af 1000.

Det turde være interessant at kunne sammenligne de her meddeelte Oplysninger om Udgifterne til disse to Öiemed, Skolevæsenet og Fattigvæsenet — ialfald de vigtigste Gjenstande for Communernes Virksomhed — med lignende Oplysninger for en tidligere Periode. Det er imidlertid at beklage,

at en saadan Sammenligning kun deelviis kan gjöres. I det statistiske Tabelværk, ældre Række 5te Hefte, findes vel blandt andre communale Forhold tillige opgivet Skolevæsenets og Fattigvæsenets Pengeressourcer i Aaret 1837, hvorimod Naturalydelsernes Belöb og Værdi ikke findes meddeelt; Sammenligningen kan derfor paa ingen Maade blive udtömmende. I det sidstnævnte Aar blev af Landcommunerne udredet til Skolerne, der af egen Kapitalformue eller Legatrenter havde Indtægter af 19750 Rd., et tvungent Bidrag af 325250 Rd., altsaa ialt 345000 Rd. eller 34 ß pr. Individ, medens Udgifterne til Skolevæsenet i 1857 have andraget ialt 815000 Rd. i Penge (66 ß pr. Individ) altsaa 94 pCt. pr. Individ mere end for 20 Aar siden, vel at mærke under Forudsætning af, at Naturalydelserne i 1837 stode i samme Forhold til Pengeudgiften som i 1857. I 1837 udgjörde det udgivne Pengebelöb 2 Rd. 21 ß for hvert Barn, der i dette Aar nöd Underviisning, i 1857 derimod 5 Rd. 4 ß, og medens der i förstnævnte Aar faldt en Udgift af 138 Rd. paa hver af de bestaaende Skoler, medgik der i Aaret 1857 en Sum af 323 Rd. pr. Skole. Denne Forögelse af Udgifterne til Skolevæsenet bliver dog meget forklarlig, naar man betænker, at deels Sandsen for Skolevæsenet i det Hele er bleven langt mere levende, end den var for 20 Aar siden, deels at Loven af 8. Marts 1856 om Borger- og Almueskolevæsenet stiller betydelig större Fordringer til Communerne end tidligere har været Tilfældet, saavel med Hensyn til Skolebygningernes Antal og Beskaffenhed som med Hensyn til den Lærerne tilkommende Lön.

Ogsaa Fattigvæsenet har i 1857 krævet betydelig större Udgifter end i 1837 — 542900 Rd. i Penge (44 ß pr. Individ) i 1857 imod 333900 Rd. (33 ß pr. Individ) i 1837 — hvilket er en Forögelse af 33 pCt. Hvorvidt Fattigbidraget i Naturalydelser var större i 1857 end for 20 Aar siden, derom lader der sig Intet sige med Vished, men det er af forskjellige Grunde höist rimeligt, at det har været det, skjöndt det paa den anden Side ikke maa oversees, at Antallet af de Almissenydende i

1837 var c. 3,4 pCt. af Befolkningen, men derimod i 1857 kun 2,1 pCt., og at de Almissenydendes Antal paa Landet ved Folketællingen den 18. Februar 1834 angaves til 33336, ved Folketællingen den 1. Februar 1855 derimod kun til 25198. Men den nyere Tids humane Tendents har ikke kunnet undlade ogsaa her at gjöre sin Indflydelse gjældende, og det er udenfor al Tvivl, at de af Fattigvæsenet understöttede Individer med Hensyn til Forpleining og Bolig nu ere langt gunstigere stillede end en Snees Aar tilbage i Tiden.

Næstefter Skole- og Fattigvæsenet har især Veivæsenet, forsaavidt angaaer Sogneveienes Anlæg og Vedligeholdelse, lagt Beslag paa Communernes Midler; der medgik hertil i Aaret 1857:

	i rede Penge:	i Naturalpræstationer:	ialt:
paa Öerne	55279 Rd. . .	212783 Rd. . .	268062 Rd.
i Jylland	54042 — . .	204550 — . .	258592 —
i hele Kongeriget	109321 Rd. . .	417333 Rd. . .	526654 Rd.

hvilket udgjör for hele Kongeriget 43 ß, paa Öerne 42 ß og i Jylland 44 ß pr. Individ.

I Jylland krævede saaledes Veivæsenet et forholdsviis lidt större Belöb pr. Individ end paa Öerne, medens der paa disse dog i Virkeligheden gjöres ikke lidet mere i dette Öiemed end i Jylland, hvilket sees, naar man, hvad der af flere Grunde turde være hensigtsmæssigere og rigtigere, lægger Arealet til Grund ved Sammenligningen af de paa Öerne og i Jylland til Veivæsenet medgaaede Udgifter. Paa hver Qvadratmiil blev der i Öamterne anvendt 1168 Rd., i Jylland derimod ikkun 569 Rd. Den större Tæthed af Befolkningen paa Öerne medförer her som allevegne Trang til baade flere og bedre Communicationsmidler end i Jylland, navnlig i dets Hedeegne.

Vi lade ogsaa her följe en Tabel, som viser Distrikternes indbyrdes Rækkefölge, naar man gaaer ud fra det Distrikt, som bærer den störste Udgift pr. Individ og, jævnsides hermed, pr. Qvadratmiil til det heromhandlede Öiemed. Vi maae dog her gjentagende gjöre opmærksom paa den Indflydelse, som den

forskjellige Priis, hvortil de enkelte Naturalydelser ere ansatte i de forskjellige Amtsraadsdistrikter, faaer paa det samlede Udgiftsbelöb, hvilket saameget mere her maa komme i Betragtning som disse Ydelser ved Veivæsenet finde Sted i et langt större Omfang end til Skole- og Fattigvæsenet — ved disse to Udgiftsbrancher udgjorde Naturalydelserne, anslaaede til Penge, resp. 41 og 46 pCt. af det samlede Udgiftsbelöb, ved Veivæsenet derimod 79 pCt. Hertil kommer, at et ikke ubetydeligt Antal Sogne ikke have kunnet opgive Værdien af det Arbeide, der i dem er præsteret til Veivæsenet, idet Sogneveiene ere blevne udstykkede og fordeelte imellem Beboerne, saaledes at Enhver har havt sin Part at istandsætte og vedligeholde, og forövrigt ingen videre Repartering har fundet Sted. Endeligen turde de i et Par Amter, navnlig i Frederiksborg Amt, bestaaende Distriktskasser have Indflydelse paa det af Sognene direct til Veivæsenet ydede Bidrag. Efter de saaledes foreliggende Oplysninger blev der til Veivæsenet i Aaret 1857 udgivet:

		pr. Individ.			pr. Qvadratmiil.
Maribo Amtsraadsdist.		73 ß.	Maribo Amtsraadsdist.		1841 Rd.
Viborg	—	64 -	Præstö	—	1479 —
Hjörring	—	58 -	Aarhuus	—	1421 —
Aarhuus	—	55 -	Svendborg	—	1238 —
Præstö	—	55 -	Assens	—	1162 —
Randers	—	49 -	Odense	—	1087 —
Aalborg	—	44 -	Sorö	—	1060 —
Svendborg	—	43 -	Kjöbenhavns	—	1052 —
Assens	—	42 -	Holbæk	—	1011 —
Sorö	—	40 -	Roeskilde	—	925 —
Thisted	—	39 -	Hjörring	—	858 —
Odense	—	39 -	Thisted	—	778 —
Holbæk	—	38 -	Randers	—	748 —
Roeskilde	—	37 -	Viborg	—	743 —
Ribe	—	35 -	Bornholms	—	666 —
Veile	—	31 -	Frederiksborg	—	639 —

	pr. Individ.		pr. Qvadratmiil.
Skanderborg Amtsraadsdist.	28 ß.	Veile Amtsraadsdist.	539 Rd.
Ringkjöbing —	26 -	Aalborg —	521 —
Kjöbenhavns —	23 -	Skanderborg —	444 —
Frederiksborg —	22 -	Ribe —	365 —
Bornholms —	22 -	Ringkjöbing —	197 —

Samtlige övrige Udgifter, f. Ex. til Brandvæsenet, Jordemodervæsenet, forsaavidt det ikke hörer til Amtsrepartitionsfonden, i Anledning af Öiemed, der gjælde for et större Distrikt end Sognene uden dog at angaae hele Amtet, f. Ex. Thinghuse og desl., — ere sammenfattede i den 4de Hovedrubrik „Udgifter til andre communale Forhold". De belöbe sig for hele Kongeriget til 262704 Rd., nemlig 218359 Rd. i Penge og 44345 Rd. i Naturalier, eller 21 ß pr. Individ af Landbefolkningen og ere temmelig eens for Öerne og for Jylland,

hist 115718 Rd. i Penge og 15362 Rd. i Naturalier, ialt 131080 Rd.,
her 102641 — — 28983 — — — 131624 —,

eller resp. 20 og 22 ß pr. Individ. Det fortjener endnu at bemærkes, at der i det Hele til disse Öiemed ydes forholdsviis faa Naturalpræstationer, — ikkun 17 pCt. af det samlede Udgiftsbelöb præsteredes in natura. Disse Udgifters forholdsvise Störrelse i de forskjellige mindre Distrikter sees af efterfölgende Oversigt.

	pr. Individ.
I Aarhuus Amtsraadsdistrikt udrededes	34 ß.
Skanderborg — —	33 -
Kjöbenhavns — —	33 -
Ringkjöbing — —	28 -
Præstö — —	27 -
Randers — —	23 -
Sorö — —	23 -
Viborg — —	22 -
Maribo — —	21 -
Holbæk — —	21 -
Roeskilde — —	21 -

			pr. Individ.
I Svendborg	Amtsraadsdist.	udrededes	21 ß.
Thisted	—	—	20 -
Aalborg	—	—	20 -
Assens	—	—	19 -
Ribe	—	—	18 -
Hjörring	—	—	18 -
Veile	—	—	16 -
Odense	—	—	15 -
Frederiksborg	—	—	12 -
Bornholm	—	—	4 -

Det samlede Belöb af Sognecommunernes Udgifter til de forskjellige Öiemed udgjorde, som ovenfor bemærket, i Aaret 1857 ialt 3,187526 Rd., hvoraf Naturalpræstationernes Værdi var anslaaet til 1,501907 Rd., medens den contante Pengeudgift har andraget 1,685619 Rd. Naturaldelserne ere naturligviis uden Undtagelse blevne udredede af Beboerne efter Ligning og Paakrav, men det Samme kan ikke siges om den contante Pengeudgift. Af den pag. 24 meddeelte Tabel over de paalignede Pengebelöb fremgaaer det saaledes, at der efter de forskjellige Skattebaser i 1857 ikkun blev paalignet Beboerne 1,559807 Rd., altsaa 125812 Rd. (omtr. 7 pCt.) mindre end den contante Pengeudgift, uden at det efter de denne Gang foreliggende Oplysninger med Vished kan siges, hvorledes disse 125812 Rd. ere skaffede tilveie. Nogen Oplysning om dette Punkt vil vel kunne uddrages af den pag. 22 og 33 sammenstillede Udsigt over Communernes Activa og Passiva, forsaavidt Skole- og Fattigvæsenet angaaer[1]), men den er, som det strax vil sees, ikke tilstrækkelig til at forklare det Manglende.

---

[1]) Det bemærkes her, at ligesom Oplysningerne om Communernes Kapitalstatus for 1858 i det Hele ere forlangte i en tydeligere og fuldstændigere Form end Tilfældet har været for 1857, saaledes har man navnlig ikke indskrænket sig til Skole- og Fattigvæsenet, men ogsaa taget de andre communale Anliggender med, forsaavidt dermed har været forbundet andre Indtægter end de Beboerne paalignede Belöb.

Det störste Belöb af de ved disse Brancher i 1857 faldne andre Indtægter hidrörer fra optagne Laan, der ved Fattigvæsenet udgjorde 26587 Rd. og ved Skolevæsenet 118829 Rd. eller resp. 10519 Rd. og 73567 Rd., ialt 84086 Rd., mere end der i samme Aar er afbetalt paa Gjælden. Desuden har Fattigvæsenet havt et Renteoverskud af 5053 Rd. og formindsket sin Formue af Obligationer og rede Penge med 990 Rd., ligesom Skolevæsenets Formue har lidt en Formindskelse af 2302 Rd. Der udkommer saaledes ialt en Sum af 92431 Rd. blandt andre Indtægter, med Hensyn til hvilken det er klart, hvorledes den er indgaaet, medens der om et Belöb af 33381 Rd. (125812 Rd. ÷ 92431 Rd.) ikke findes nærmere Oplysninger, hvad der vistnok især maa tilskrives Schemaets Form, der, som omtalt i Anmærkningen, alt for Aaret 1858 er bleven udvidet. Imidlertid vil man vist ikke feile synderligt ved at antage, at Communerne have havt nogen, om end ikke meget betydelig, Indtægt af deres faste Eiendomme f. Ex. ved Udleie af Jorder og Bygninger og en noget större af de Skolevæsenet og Fattigvæsenet tillagte Legatrenter, der i Aaret 1837 belöb sig til omtrent 25000 Rd., samt ved Salg af Fattiges Efterladenskaber og ved Skolepenge, hvor de ikke ere blevne paalignede.

Ligningen af de ovennævnte 1,559807 Rd. skete deels efter Hartkorn med 1,236803 Rd. (79,3 pCt.) deels efter Formue og Leilighed med 314705 Rd. (20,2 pCt.) og paa anden Maade med 8299 Rd. (0,5 pCt.), altsaa for den langt overveiende Deel paa Basis af Hartkornet. Ligningen paa Hartkornet var omtrent ligestor paa Öerne og i Jylland, nemlig resp. 3 Rd. 29 ß og 3 Rd. 24 ß pr. Td. Hartk., derimod varierede den ikke lidet i de enkelte Amtsraadsdistrikter. Medens saaledes i Skanderborg Amtsraadsdistrikt en Tönde Hartkorn til communale Öiemed maatte udrede et Bidrag af 4 Rd. 72 ß, blev der i Bornholms og Ringkjöbing Amter kun opkrævet resp. 2 Rd. 11 ß og 2 Rd. 34 ß pr. Td. Hartk. Den omstaaende Tabel giver nærmere Oplysning herom.

Oversigt over det paa Hartkornet til Commune-Udgifters Bestridelse i 1857 lignede Pengebelöb.

	Hartkorn.	Det paalignede Pengebelöb.	Ligning pr. Td. Hartk.
	Tdr.	Rdlr.	Rdlr. ß
Skanderborg Amtsraadsdistr.	11511	54662	4 72
Holbæk —	24578	116608	4 71
Kjöbenhavns —	9340	43567	4 64
Frederiksborg —	16459	61766	3 72
Veile —	19226	69976	3 61
Aarhuus —	12570	44958	3 55
Hjörring —	16075	55017	3 41
Præstö —	28192	94183	3 33
Ribe —	16275	54184	3 32
Viborg —	19251	63805	3 30
Sorö —	23514	74623	3 16
Aalborg —	18390	58079	3 15
Assens —	11616	35546	3 6
Randers —	24535	74699	3 4
Svendborg —	25809	78118	3 3
Maribo —	30012	87981	2 89
Roeskilde —	12031	32599	2 68
Thisted —	13498	33570	2 47
Odense —	19496	47116	2 40
Ringkjöbing —	18245	42936	2 34
Bornholms —	6048	12810	2 11
Öerne	207095	684917	3 29
Jylland	169576	551886	3 24
Hele Kongeriget	376671	1,236803	3 27

Det statistiske Bureau i November 1859.

C. N. David.

Til

Indenrigsministeriet.